

MIKROEKONOMIA – PRZYKŁADOWE PYTANIA TESTOWE I ZADANIA

Spis treści:

A. Pytania testowe

I. Wprowadzenie do mikroekonomii	2
II. Mechanizm rynkowy	6
III. Elastyczność popytu i podaży	10
IV. Teoria wyboru konsumenta	15
V. Teoria wyboru firmy	19
VI. Firma w warunkach wolnej konkurencji	23
VII. Firma w warunkach monopolu	27
VIII. Firma w warunkach konkurencji niedoskonałej	30
IX. Rynek pracy	34
X. Rynek kapitału	38
XI. Równowaga ogólna i regulacyjna rola państwa	42

B. Zadania

I. Wprowadzenie do mikroekonomii	45
II. Mechanizm rynkowy	46
III. Teoria wyboru konsumenta	48
IV. Teoria wyboru firmy	50
V. Struktury rynkowe	52
VI. Rynki czynników wytwórczych	55

A. PYTANIA TESTOWE

I. WPROWADZENIE DO MIKROEKONOMII

1. Kosztem alternatywnym zbudowania geotermicznej elektrociepłowni jest:

- suma wydatków, jakie należałoby ponieść za korzystanie z innych źródeł energii,
- koszt budowy elektrociepłowni pomniejszony o oszczędności wydatków związanych z ochroną środowiska,
- utrata dóbr i usług które można by wytworzyć lub nabyć za pieniądze przeznaczone na elektrociepłownię,
- nie ma kosztów alternatywnych, gdyż ogrzewanie geotermiczne stwarza korzyści związane z poprawą stanu czystości środowiska oraz ograniczeniem zużycia konwencjonalnych środków energetycznych.

2. Punkt leżący poniżej kmp może obrazować:

- rozwiązania nierealne ze względu na ograniczoność zasobów ekonomicznych,
- stan niepełnego zatrudnienia - bezrobocie,
- stan nadwyżki zasobów naturalnych,
- nadwyżkę kapitału inwestycyjnego,
- wszystkie powyższe.

3. Ruch po krzywej możliwości produkcyjnych dla dwóch dóbr A i B może mieć miejsce, gdy:

- zdrożeją surowce do produkcji dobra A,
- rząd wprowadzi minimalne stawki płac,
- wynaleziono nową technologię produkcji dobra B,
- zmienia się preferencje społeczeństwa.

4. Które z zachowań uznasz za nieracjonalne:

- wiesz, że tafla lodowa na stawie jest cienka i krucha, a mimo to wchodzisz i ślizgasz się, skutkiem tego jest zimna kąpiel i przeziębienie,
- wierzący oddaje część swoich skarbów na budowę, kościoła,
- zjeżdżamy rowerem z góry i nieprzewidzieliśmy, że niżej jest dół i wpadliśmy doznając obrażeń,
- zjadasz smaczne ciastko, lecz po kilku minutach masz bóle żołądka.

5. W jaki sposób postępuje człowiek RS wg teorii H. Leibensteina:

- kieruje się racjonalnością maksymalną,
- minimalizuje koszty swoje postępowania,
- maksymalizuje swoje potrzeby tylko od czasu do czasu,
- uzyskuje racjonalność krańcową a nie maksymalną.

6. Które z założeń powinno być spełnione, aby jednostka postępowała racjonalnie:

- wybiera spośród zestawu preferencji te, które ją najmniej kosztują,
- umie określić hierarchię swoich potrzeb,
- jednostka potrafi określić czego chce,
- wszystkie powyższe.

7. Kosztem alternatywnym zainstalowania świateł drogowych na skrzyżowaniu dwu ulic jest:

- a. koszt instalacji świateł pomniejszony o oszczędności wydatków wynikających z wydatków drogowych przez instalacją świateł,
- b. strata czasu ponoszona przez kierowców w czasie oczekiwania przed czerwonymi światłami,
- c. utrata dóbr i usług, z powodu wydatkowania ich równowartości pieniężnej na zainstalowanie świateł ulicznych,
- d. nie ma kosztów, gdyż ograniczenie wypadków stworzyło korzyści w mieście.

8. Który(e) z poniższych czynników determinuje położenie KMP względem początku układu współrzędnych:

- a. ilość zasobów ekonomicznych danej gospodarki,
- b. preferencje nabywcze społeczeństwa,
- c. poziom bezrobocia,
- d. ilość dostępnego kapitału.

9. Które z poniższych twierdzeń jest prawdziwe w odniesieniu do kosztu alternatywnego:

- a. powstaje on wówczas, gdy następuje ruch od punktu znajdującego się nad kmp do kmp,
- b. wyraża się go tylko w pieniądzu,
- c. odnosi się do każdego dokonywanego wyboru,
- d. rośnie w miarę, jak przesuwamy się w dół po kmp,
- e. nie ma zastosowania w odniesieniu do polityków.

10. Krzywa możliwości produkcyjnych:

- a. skupia wszystkie realne rozwiązania co do produkcji dobra A i B,
- b. przedstawia optymalizację decyzji produkcyjnych oznaczającą, takie rozwiązania przy których wykorzystano w pełni dostępne zasoby ekonomiczne,
- c. przedstawia koszt alternatywny każdej możliwej kombinacji,
- d. zawsze ma charakter wypukły względem początku układu współrzędnych.

11. Która z poniższych zmian nie będzie miała miejsca, gdy wdroży się nową lepszą technologię produkcji dobra X: (zastosuj koncepcję krzywej możliwości produkcyjnych):

- a. wzrośnie poziom życia społeczeństwa,
- b. gospodarka wytworzy więcej dobra X,
- c. poprawi się efektywność gospodarki,
- d. gospodarka wytworzy więcej dobra X, jak i dobra Y.

12. Homo oeconomicus to:

- a. człowiek działający racjonalnie tylko w zachowaniach rynkowych,
- b. człowiek działający racjonalnie w każdej sytuacji,
- c. człowiek działający irracjonalnie,
- d. wszystkie powyższe.

13. Jeżeli ludzie zachowują się racjonalnie to:

- a. zawsze działają niemoralnie,
- b. nigdy nie postępują charytatywnie,
- c. podejmują działania, których efekty nie zawsze są dla nich korzystne,

d. żadna z powyższych.

14. Homo economicus G. S. Beckera to osoba:

- a. maksymalizująca swoją użyteczność,
- b. prowadząca zimny rachunek ekonomiczny przy wszystkich zachowaniach,
- c. kierująca się racjonalnością selektywną.

15. Gospodarka kraju X ogranicza się do produkcji dwóch dóbr : samochodów i suszarek do włosów. Jeżeli pojawi się nowa technologia mająca zastosowanie przy produkcji samochodów to :

- a. wzrośnie liczba produkowanych samochodów, a liczba wyprodukowanych suszarek zmaleje,
- b. spadnie liczba produkowanych samochodów i suszarek,
- c. wzrośnie liczba wyprodukowanych samochodów, przy niezmienionej wielkości produkcji suszarek,
- d. spadnie liczba produkowanych samochodów, a liczba suszarek pozostanie bez zmian.

16. Krzywa możliwości produkcyjnych to:

- a. krzywa obrazująca zdolności produkcyjne gospodarki (jednostki gospodarczej) w warunkach niedoboru ekonomicznego,
- b. krzywa liniowa skupiająca kombinacje wielu czynników produkcji możliwych do zastosowania,
- c. krzywa paraboliczna skupiająca kombinacje dóbr o tym samym koszcie wytworzenia,
- d. żadna z powyższych.

17. Jednostka zachowuje się racjonalnie jeżeli:

- a. kieruje się dobrem społecznym,
- b. dąży do maksymalizacji swojego zadowolenia lub maksymalizacji użyteczności,
- c. realizuje preferencje ustalone centralnie,
- d. świadomie robi rzeczy, które są niezgodne z jej interesem.

18. Koszt alternatywny może być zdefiniowany jako:

- a. koszt utraconych korzyści,
- b. wartość dodatkowa z rozwiązania alternatywnego,
- c. wartość nie wybranej alternatywy,
- d. wszystkie powyższe.

19. Które z poniższych twierdzeń jest prawdziwe w odniesieniu do kosztu alternatywnego:

- a. powstaje on wówczas, gdy następuje ruch od punktu znajdującego się nad kmp do kmp,
- b. wyraża się go tylko w pieniądzu,
- c. odnosi się do każdego dokonywanego wyboru,
- d. rośnie w miarę, jak przesuamy się w dół po kmp,
- e. nie ma zastosowania w odniesieniu do polityków.

20. Gdy zmniejszy się bariera ograniczająca wybór, to następuje:

- a. przesunięcie od jednej kombinacji do drugiej na kmp,
- b. przesunięcie całej kmp do góry,
- c. przesunięcie całej kmp do dołu.

21. Jeżeli w Polsce będziemy mieć do czynienia ze wzrostem gospodarczym, to wówczas:

- a. zilustrowane to będzie punktem na zewnątrz kmp naszej gospodarki,
- b. przesunięciem kmp w dół,
- c. przesunięciem kmp w górę,
- d. nastąpi ograniczenie produkcji dóbr konsumpcyjnych, a zwiększenie produkcji dóbr inwestycyjnych,
- e. zwiększą się koszty alternatywne ludzi związane z wyrzeczeniem się towarów konsumpcyjnych.

22. Który z następujących czynników nie zwiększy naszych możliwości produkcyjnych i nie przesunie KMP w górę?

- a. specjalizacja pracy,
- b. odkrycie nowych złóż metali "ziem rzadkich",
- c. przyjazd do kraju Satya Sai Baby,
- d. rewolucja kulturalna w Laponii.

23. Posługując się kmp recesję gospodarczą można wyrazić jako:

- a. punkt pod kmp,
- b. ruch po kmp,
- c. przesunięcie się całej kmp w lewo,
- d. przesunięcie się całej kmp w prawo,
- e. rosnący koszt alternatywny,
- f. punkt nad kmp.

24. Homo RS to:

- a. człowiek kierujący się rachunkiem korzyści i strat w każdym, nawet nierynkowym działaniu,
- b. człowiek działający w sposób zapewniający mu maksymalne zadowolenie tylko w wyjątkowych sytuacjach,
- c. człowiek działający w sposób wygodny dla niego samego, czerpiący zadowolenie w punkcie styczności krzywej obojętności i krzywej superego,
- d. żadne z powyższych.

25. Jeżeli ludzie zachowują się racjonalnie, to:

- a. nigdy nie postępują niemoralnie lub niezgodnie z prawem,
- b. nigdy nie działają zwyczajowo,
- c. nigdy nie postępują altruistycznie,
- d. nigdy nie podejmują działań dla siebie (po czasie) niekorzystnych,
- e. żadne z powyższych stwierdzeń nie jest słuszne.

26. Zachowanie racjonalne to:

- a. działanie zgodne z interesem człowieka,
- b. działanie przynoszące człowiekowi maksymalne zadowolenie,
- c. polegające na wyborze spośród wielu możliwości,
- d. żadna z powyższych odpowiedzi.

27. Który stan pojawia się w wyborze optymalnym:

- a. koszty przekraczają korzyści,
- b. korzyści przekraczają koszty,
- c. koszt alternatywny jest najwyższy,

- d. relacja kosztów do korzyści jest największa,
- e. relacja korzyści do kosztów jest największa.

28. Kosztem alternatywnym podjęcia studiów wyższych jest:

- a. wartość utraconych zarobków,
- b. wartość utraconych zarobków pomniejszonych o dochody z przyszłej pracy,
- c. koszty poniesione na ewentualne dojazdy do uczelni,
- d. koszty czesnego plus koszty utrzymania w czasie studiów.

29. W której z poniższych sytuacji nastąpi przesunięcie KMP równoległe w górę względem początku układu współrzędnych:

- a. napływ kapitału do danej gospodarki,
- b. napływ kapitału do danej gałęzi,
- c. wprowadzenie nowoczesnych, bardziej wydajnych technologii, do danej gałęzi,
- d. odpływ kapitału z danej gospodarki,
- e. odpływ kapitału z danej gałęzi.

30. Zachowanie irracjonalne to :

- a. zachowanie pod wpływem impulsów i nawyków,
- b. działalność niezgodna z interesem jednostki, ale dla niej korzystna,
- c. działalność zgodna z wyborem jednostki, ale dla niej niekorzystna,
- d. zachowanie niezgodne z interesem jednostki, uznawane za takie przez nią w trakcie działania.

II. MECHANIZM RYNKOWY

1. Czynnikiem wpływającym na wielkość popytu na dane dobro jest:

- a. cena dóbr substytucyjnych,
- b. cena dóbr komplementarnych,
- c. cena danego dobra,
- d. cena danego dobra, która ustali się w przyszłości.

2. Jeżeli krzywa popytu przesuwana się w lewo od początku układu współrzędnych z położenia D1 do D2, to ma miejsce:

- a. wzrost popytu,
- b. wzrost ilości popytu,
- c. spadek popytu,
- d. spadek ilości popytu.

3. Zaobserwowano w wielu województwach, że wzrost cen pszenicy jest wynikiem zwiększenia zakupów. Najbardziej prawdopodobnym ekonomicznym wyjaśnieniem tego faktu jest:

- a. skierowanie ku dołowi krzywej podaży pszenicy,
- b. skierowanie ku górze krzywej podaży pszenicy,
- c. przewidywanie, że cena pszenicy w przyszłości może jeszcze bardziej wzrosnąć,
- d. przewidywanie, że cena pszenicy w przyszłości spadnie.

4. Jeżeli na rynku cena równowagi żywca wieprzowego wynosi 80 zł/kg i rząd wprowadzi cenę minimalną na poziomie 110 zł/kg, to na rynku będzie:

- a. równowaga,

- b. niedobór podaży,
- c. nadwyżka podaży,
- d. nadwyżka popytu.

5. Jakie zmiany w stanie równowagi na rynku benzyny nastąpią po wprowadzeniu zakazu sprowadzania do kraju samochodów bez katalizatora:

- a. popyt na benzynę bezołowiową wzrośnie,
- b. wzrośnie cena równowagi benzyny bezołowiowej,
- c. spadnie zapotrzebowanie na benzynę tradycyjną,
- d. spadnie ilość podaży benzyny tradycyjnej,
- e. wzrośnie podaż benzyny tradycyjnej.

6. Prawo podaży zakłada dodatnią relację między ilością a ceną. Oznacza to, że wraz ze wzrostem ceny:

- a. ilość dostarczanych dóbr maleje,
- b. ilość dostarczanych dóbr rośnie,
- c. ilość kupowanych dóbr maleje,
- d. ilość kupowanych dóbr rośnie.

7. Spadek popytu na kwiat doniczkowy fikus, może być spowodowany:

- a. wzrostem cen tego kwiatu,
- b. pogłoską o szkodliwym wpływie na prawidłowy rozwój małego dziecka,
- c. opinią lekarzy na temat szkodliwości alergenu zawartego w tym kwiecie,
- d. spadkiem dochodów ludności.

8. Jeżeli zmienia się wielkość podaży, to:

- a. następuje przesunięcie całej krzywej S,
- b. następuje ruch wzdłuż krzywej S,
- c. następuje ruch wzdłuż krzywej D,
- d. następuje przesunięcie całej krzywej D.

9. Pułap ceny to:

- a. cena ustalana powyżej ceny równowagi, powodująca powstanie niedoboru,
- b. minimalna cena ustalana przez producentów, mająca zapewnić im zysk,
- c. cena ustalana przez rząd powyżej ceny równowagi, wprowadzana w celu zabezpieczenia interesów producentów,
- d. cena ustalana poniżej ceny równowagi; powodująca niedobór.

10. Pojęcie stan równowagi rynkowej odnosi się do:

- a. stanu, w którym danej cenie odpowiada ta sama wielkość popytu i podaży,
- b. stan powyżej tzw. ceny minimalnej,
- c. stanu stabilności ceny rynkowej w długim okresie,
- d. stanu stabilności zwyczajów nabywczych konsumentów.

11. Jeżeli popyt na piwo jest nieelastyczny, to wzrost ceny o 5% spowoduje:

- a. spadek wielkości popytu o 5%,
- b. spadek wielkości popytu o ponad 5%,
- c. spadek wielkości popytu o mniej niż 5%,
- d. wzrost wielkości popytu o mniej niż 5%.

12. Które z poniższych zdań jest ilustracją prawa podaży:

- a. wzrost podatku dochodowego spowodował spadek podaży motocykli,
- b. wzrost cen miedzi na rynkach światowych spowodował zdecydowany wzrost jej podaży, przy ceteris paribus,
- c. eksport krajowej odzieży za granicę spowodował ograniczenie podaży odzieży na rynku krajowym,
- d. strajk anestezjologów spowodował spadek podaży świadczonych usług.

13. Do determinant (czynników) wpływających na popyt dobra A zaliczymy:

- a. ceny innych dóbr (substytucyjnych lub komplementarnych),
- b. technologii wytwarzania tego dobra,
- c. ceny surowców z których wytworzono dobro A,
- d. cenę dobra A.

14. Oceń jak zmieni się stan równowagi na rynku pomarańczy jeżeli spadła cena mandarynek:

- a. cena bez zmian, ilość wzrośnie,
- b. cena wzrośnie ilość zmaleje,
- c. cena spadnie, ilość spadnie,
- d. cena wzrośnie, ilość bez zmian.

15. Który z wymienionych czynników wpłynie na wzrost popytu na motocykle:

- a. wzrost cen samochodów,
- b. spadek cen motocykli,
- c. wzrost cen motocykli,
- d. spadek płac realnych.

16. Wzrost cen Fiata 126p spowoduje:

- a. wzrost popytu na samochody marki Polonez,
- b. spadek popytu na Polonezy,
- c. wzrost wielkości popytu na Polonezy,
- d. spadek wielkości popytu na Polonezy,
- e. działanie efektu substytucyjnego.

17. Dobro luksusowe, to każde dobro, dla którego:

- a. wzrost dochodu powoduje spadek popytu,
- b. popyt jest nieelastyczny,
- c. wzrost dochodu powoduje wzrost popytu,
- d. żadna z powyższych.

18. Który z niżej wymienionych czynników nie narusza zasady ceteris paribus przy popycie na usługi frachtowe?

- a. wzrost gospodarczy,
- b. zmiana ceny usług frachtowych,
- c. zwiększenie ilości statków produkowanych w stoczniach,
- d. wzrost ceny starych statków używanych do przewozów.

19. Wprowadzenie minimalnych cen skupu buraków cukrowych oznacza:

- a. nierównowaga rynkowa,
- b. nadwyżka podaży nad popytem,

- c. niedobór popytu w stosunku do podaży,
- d. żadna z powyższych.

20. Które z poniższych stwierdzeń wyjaśnia efekt substytucyjny występujący przy zmianie ceny :

- a. jeżeli dochody ludzi rosną , to oszczędzają oni proporcjonalnie więcej swoich dochodów , gdyż mogą wydawać mniejszą część dochodów na więcej dóbr ,
- b. spadek w cenie dobra jest efektem podobnym do wzrostu dochodów ludzi i może to ich skłaniać do kupowania większej ilości dobra ,
- c. jeżeli cena na dobro spada i jednocześnie ceny na inne dobra wzrastają przy podobnych warunkach , nieznacznie zmienia się nabywane ilości dobra ,
- d. jeżeli dochody ludzi rosną , są oni skłonni wydawać więcej na dobra , które nie zwiększają znacznie ich całkowitej satysfakcji .

21. Czego można oczekiwać jeżeli rząd wprowadzi cenę minimalną na cukier:

- a. wzrostu wielkości popytu i ceny równowagi,
- b. wzrostu podaży i spadku popytu,
- c. nadwyżki wielkości podaży nad wielkością popytu,
- d. nadwyżki wielkości popytu nad wielkością podaży.

22. Jaki wpływ na rynek samochodów produkcji krajowej wywoła znaczne obniżenie cel na samochody importowane:

- a. spadnie podaż samochodów krajowych i wzrośnie cena równowagi,
- b. spadnie popyt na samochody krajowe i spadnie cena równowagi,
- c. spadnie cena i ilość równowagi,
- d. spadnie wielkość popytu na samochody, podaż nie zmieni się.

23. Wybierz prawidłowe brzmienie prawa popytu:

- a. prawo popytu wyraża dodatnią relację między ceną a popytem,
- b. prawo popytu wyraża ujemną relację między ceną a popytem,
- c. prawo popytu wyraża dodatnią relację między ceną a ilością popytu,
- d. prawo popytu wyraża ujemną relację między ceną a ilością popytu.

24. Wzrost popytu może być spowodowany przez :

- a. wzrost liczby konsumentów,
- b. spadek ceny dobra komplementarnego,
- c. wzrost ceny produktu substytucyjnego,
- d. wszystkie wyżej wymienione zjawiska.

25. Co możesz powiedzieć o stanie rynku, na którym funkcje popytu i podaży kształtują się następująco: $D=f(P)= 30 - 3P$ oraz $S=f(P)= 12+3P$ i aktualnie obowiązuje cena na poziomie 1,5 jedn. pieniężnej:

- a. rynek jest zrównoważony,
- b. rynek jest w stanie równowagi,
- c. występuje luka podażowa,
- d. występuje niedobór popytu,
- e. występuje nadwyżka popytu.

26. Które z poniższych zdań jest ilustracją prawa popytu?

- a. intensywne promowanie i reklama aparatów fotograficznych dostosowanych systemu APS spowodowała wzrost popytu na te aparaty,
- b. wysyp w sezonie owoców jagodowych spowodował wzrost wielkości popytu na nie, przy pozostałych czynnikach stałych,
- c. popyt na balony zdecydowanie rośnie w okresie karnawałowym, przy pozostałych czynnikach stałych,
- d. w wyniku wzrostu cen żelazek z nawilżaczem wielkość popytu na nie zmalała, przy pozostałych czynnikach stałych.

27. Czynnikiem wpływającym na wielkość podaży danego dobra jest:

- a. cena dóbr substytucyjnych,
- b. cena danego dobra,
- c. cena dóbr komplementarnych,
- d. cena danego dobra, która ustali się w przyszłości.

28. Wzrost popytu może być spowodowany przez :

- a. wzrost liczby konsumentów,
- b. wzrost zainteresowania ludzi produktem,
- c. spadek ceny produktu komplementarnego,
- d. wzrost ceny produktu substytucyjnego,

29. Jaki wpływ na rynek pralek produkcji krajowej wywoła znaczne obniżenie cel na pralki importowane:

- a. spadnie podaż pralek krajowych i wzrośnie cena równowagi,
- b. spadnie popyt na pralki krajowe i spadnie cena równowagi,
- c. spadnie cena i ilość równowagi,
- d. spadnie wielkość popytu na pralki, podaż nie zmieni się.

30. Wprowadzenie przez rząd maksymalnej ceny na leki z tzw. "zestawu podstawowego" oznacza, że na rynku tych leków nastąpi:

- a. wzrost popytu na leki,
- b. spadek podaży leków,
- c. nadwyżka wielkości popytu nad wielkością podaży,
- d. nadwyżka podaży nad popytem.

III. ELASTYCZNOŚĆ POPYTU I PODAŻY

1. Jak wykazują empiryczne szacunki, popyt na kawę określonej marki jest wysoko nieelastyczny. Jak reagują przychody hurtowni kawy po 10 % zmianie jej ceny ?

- a. wzrost ceny nie ma wpływu na obroty hurtowni,
- b. wzrost ceny wywołuje wzrost obrotów,
- c. wzrost ceny wywołuje spadek obrotów,
- d. spadek ceny wywołuje spadek obrotów,
- e. spadek ceny wywołuje wzrost obrotów.

2. Jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej podaży wynosi 0,2, to gdy wzrośnie cena:

- a. wielkość podaży wzrośnie ale wolniej niż cena,
- b. wielkość podaży rośnie w tym samym stopniu co cena,
- c. wielkość podaży rośnie, ale szybciej niż cena,

d. wielkość podaży rośnie dwa razy wolniej niż cena.

3. Wskaźnik elastyczności cenowej popytu=0 oznacza:

- a. wielkość popytu zmienia się wprost proporcjonalnie do zmian ceny,
- b. wielkość popytu nie zmienia się niezależnie od zmian ceny,
- c. wielkość popytu zmienia się mniej intensywnie niż zmiany ceny,
- d. wielkość popytu zmienia się bardziej intensywnie niż zmiany ceny.

4. Co możesz powiedzieć o zależności dobra A i B jeżeli po wzroście ceny dobra A z 10 do 12 zł, wzrosły zakupy dobra B ze 100 do 115 sztuk:

- a. dobra substytucyjne, bo wskaźnik elastyczności krzyżowej jest ujemny,
- b. dobra substytucyjne, bo wskaźnik elastyczności krzyżowej jest dodatni,
- c. dobra komplementarne, bo wskaźnik elastyczności krzyżowej jest ujemny,
- d. dobra niezależne, bo wskaźnik elastyczności krzyżowej jest bliski 1.

5. Wskaźnik elastyczności dochodowej popytu przyjmuje wartości:

- a. od 0 do ? ,
- b. od 0 do 1,
- c. dodatnie lub 0,
- d. dodatnie lub ujemne.

6. Producent pralek obniża cenę na pralki Frania o 8% a ilość sprzedawanych pralek wzrasta o 6%. Elastyczność cenowa popytu na pralki jest:

- a. większa od 1,
- b. równa 1,
- c. mniejsza od 1,
- d. nie można tego określić.

7. Empiryczne szacunki wskazują, że współczynnik cenowej elastyczności popytu na usługi radiowo-telewizyjne wynosi 1,1. W związku, z tym. Podniesienie opłat z tytułu abonamentu telewizyjnego najprawdopodobniej spowoduje, że:

- a. spadnie popyt na telewizory,
- b. wzrośnie liczba osób opłacających abonament,
- c. przychody telewizji, w zasadzie pozostaną bez zmian,
- d. szefowie telewizji mogą maksymalizować zyski drogą podwyższania cen.

8. Jeżeli popyt jest nieelastyczny, a cena dobra wzrosła, to przychody całkowite firm:

- a. wzrosną,
- b. spadną,
- c. pozostaną bez zmian,
- d. żadna z powyższych.

9. Jeżeli elastyczność cenowa podaży wynosi 0,5 a cena wzrasta o 10%, to:

- a. wielkość podaży wzrośnie o 0,5%,
- b. wielkość podaży wzrośnie o 5%,
- c. podaż zmaleje o 0,5%,
- d. podaż zmaleje o 5%.

10. Jeżeli konsumenci wydają mniej na produkt po spadku jego ceny, to:

- a. popyt jest elastyczny,

- b. popyt jest neutralny,
- c. popyt jest nieelastyczny,
- d. popyt jest sztywny.

11. Jaka nastąpi zmiana w popycie na patisony w puszcze, jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej popytu na patisony wynosi 1,6 a cena wzrosła o 20 %.

- a. nastąpi wzrost popytu o 32 %,
- b. nastąpi spadek popytu o 32 %,
- c. nastąpi spadek wielkości popytu o 32 %,
- d. nastąpi wzrost wielkości popytu o 32 %.

12. Co możesz powiedzieć o elastyczności popytu na aparaty fotograficzne marki AMI jeżeli po spadku ich ceny o 25 % zarejestrowano wzrost sprzedaży 0,5 %:

- a. popyt cenowo elastyczny,
- b. popyt krzyżowo elastyczny,
- c. popyt cenowo nieelastyczny,
- d. popyt cenowo proporcjonalny.

13. Elastyczność mieszana popytu ma wartość dodatnią. Świadczy to o tym, iż: analizowane dobra mogą być :

- a. komplementarne,
- b. substytucyjne,
- c. niezależne,
- d. Giffena

14. Jeżeli dochodowa elastyczność popytu na czekoladę wynosi 2, to wielkość popytu zmienia się:

- a. w tym samym kierunku co dochód, ale w większym stopniu,
- b. w tym samym kierunku co dochód, ale w mniejszym stopniu,
- c. w odwrotnym kierunku niż dochód,
- d. w tym samym kierunku co dochód i w tym samym stopniu.

15. Jaka nastąpi zmiana w popycie na ananasy w puszcze, jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej popytu na ananasy wynosi 1,6 a cena wzrosła o 30 %:

- a. nastąpi wzrost popytu o 48 %,
- b. nastąpi spadek popytu o 48 %,
- c. nastąpi spadek wielkości popytu o 48 %,
- d. nastąpi wzrost wielkości popytu o 48 %.

16. Badania empiryczne wskazują, iż popyt na sprzęt gosp. domowego (AGD) charakteryzuje się współczynnikiem elastyczności cenowej wynoszącym ok. 1.6. Chcąc zwiększyć przychody ze sprzedaży, producenci AGD powinni stosować strategię:

- a. podnoszenia cen;
- b. stabilnych cen;
- c. obniżania cen;
- d. żadna z powyższych.

17. Jeżeli stwierdzono, że wskaźnik elastyczności cenowej popytu na coca-colę jest mniejszy od 1 to oznacza to, że:

- a. wielkość popytu zmienia się mniej intensywnie niż zmiany w cenie,

- b. wielkość popytu zmienia się bardziej intensywnie niż zmiany w cenie,
- c. wielkość popytu nie zmienia się niezależnie od zmian cen,
- d. wielkość popytu zmienia się proporcjonalnie do zmian w cenie.

18. Jeżeli konsumenci wydają więcej na produkt po spadku jego ceny, to:

- a. popyt jest elastyczny,
- b. popyt jest neutralny,
- c. popyt jest nieelastyczny,
- d. popyt jest sztywny.

19. Wskaźnik elastyczności cenowej popytu szynki w sklepie Agrofirma wynosi 1,2. Ponieważ wielkość popytu na szynkę jest dość wysoka kierownik sklepu chce uzyskać większy przychód ze sprzedaży szynki i postanawia zwiększyć ceny o 10%. Wskaż, czy po podwyżce cen

- a. zwiększy przychód,
- b. zwiększy przychód i ilość sprzedaży,
- c. zmniejszy przychód i zwiększy ilość sprzedaży,
- d. zmniejszy przychód i ilość sprzedaży.

20. Przy cenie 1,6 zł za 1 butelkę piwa klient kupował tygodniowo 10 butelek tego napoju. Ile będzie on kupował piwa gdy cena wzrośnie do 1,76 zł za butelkę, jeżeli wiadomo, że wskaźnik elastyczności popytu na piwo wynosi 1.

- a. 9 butelek,
- b. 10 butelek,
- c. 11 butelek,
- d. 20 butelek.

21. Pani Rozalia Wór zakupuje 10 litrów wina owocowego tygodniowo. Ustaliła ona, że wskaźnik elastyczności jej reakcji na zmiany cen wynosi 0,2. Ustal ile wina zakupi p. Rozalia po wzroście ceny wina owocowego o 50 %:

- a. 5 litrów,
- b. 9 litrów,
- c. 11 litrów,
- d. na podstawie danych nie można ustalić.

22. Oszacuj o jaki procent zmieniło się zapotrzebowanie na Coca-Colę po spadku jej ceny z 2,0 zł do 1,0 zł jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej popytu na Colę wynosi 0,8:

- a. wielkość zapotrzebowania na Coca Colę wzrosła o mniej niż 50 %,
- b. wielkość zapotrzebowania na Coca Colę wzrosła o więcej niż 50 %,
- c. wielkość zapotrzebowania na Coca Colę wzrosła o 40 %,
- d. wielkość zapotrzebowania na Coca Colę wzrosła o mniej niż 40 %.

23. Jeżeli wskaźnik elastyczności popytu, wynosi 0,5, to każda 2% obniżka ceny wywoła:

- a. wzrost popytu o 1 %,
- b. wzrost popytu o więcej niż 1 %,
- c. wzrost ilości popytu o 1 %,
- d. spadek ilości popytu o mniej niż 1 %

24. Jeżeli popyt na piwo jest nieelastyczny, to wzrost ceny o 5% spowoduje:

- a. spadek wielkości popytu o 5%,

- b. spadek wielkości popytu o ponad 5%,
- c. spadek wielkości popytu o mniej niż 5%,
- d. wzrost wielkości popytu o mniej niż 5%.

25. Co możesz powiedzieć o zależności dobra A i dobra B jeżeli spadek ceny dobra A z 15.000 do 5.000 spowodował zmianę zapotrzebowania na B z 500 szt. do 400 szt?

- a. są to dobra normalne
- b. są to dobra substytucyjne
- c. są to dobra komplementarne
- d. są to dobra niezależne

26. Prawdopodobną reakcją pacjentów na 15% redukcję cen leków w aptekach będzie:

- a. obniżenie zapotrzebowania na leki o 15%,
- b. brak reakcji,
- c. obniżenie zapotrzebowania na leki o 3%,
- d. zwiększenie zapotrzebowania na leki o 3%.

27. Jeżeli zmiana wielkości popytu wynosi 8%, a zmiana ceny 12% to popyt w takiej sytuacji jest:

- a. względnie elastyczny,
- b. względnie nieelastyczny,
- c. sztywny,
- d. jest elastyczny.

28. Jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej popytu na mydło LUX wynosi 1,2 i cena jego spadła o 20 %, to:

- a. wielkość popytu na mydło LUX spadnie o 36 %,
- b. wielkość popytu na mydło LUX wzrośnie o 12 %,
- c. wielkość popytu na mydło LUX spadnie o 24 %,
- d. wielkość popytu na mydło LUX wzrośnie o 24 %.

29. Jeżeli wskaźnik elastyczności cenowej na proszek MIX wynosi 1,5 i zanotowano wzrost wielkości popytu na MIX o 30 %, to musiało to być skutkiem:

- a. znacznego obniżenia ceny MIX,
- b. spadku ceny MIX o 15 %,
- c. wzrostu ceny innych proszków średnio o 30 %,
- d. spadku ceny MIX o 20 %,
- e. spadku ceny MIX o więcej niż 20 %.

30. Jeżeli stwierdzono, że wskaźnik elastyczności cenowej popytu na proszek do prania FRANIA wynosi 1,8 to producent zmierzający do maksymalizacji obrotów powinien stosować:

- a. strategię niższej ceny,
- b. strategię wzrostu ceny,
- c. strategię stabilnej ceny,
- d. niemożliwe do określenia na podstawie danych.

IV. TEORIA WYBORU KONSUMENTA

1. Użyteczność jest:

- a. miarą przydatności danego dobra,
- b. funkcją określającą zależność między przedmiotem a korzyściami z jego stosowania,
- c. miarą zadowolenia wynikającego z użytkowania dóbr i usług,
- d. kategorią socjologiczną, określającą relacje między przedmiotami a ludźmi,
- e. żadną z nich.

2. Prawo malejącej użyteczności krańcowej stwierdza, że :

- a. wraz ze wzrostem ilości konsumowanego dobra TU ze spożycia tego dobra rośnie,
- b. wraz ze wzrostem ilości konsumowanego dobra MU ze spożycia tego dobra rośnie,
- c. wraz ze wzrostem ilości konsumowanego dobra TU ze spożycia tego dobra maleje,
- d. wraz ze wzrostem ilości konsumowanego dobra MU ze spożycia tego dobra maleje.

3. Jeżeli krzywe obojętności przecinają się to:

- a. jest to zgodne z założeniem, że konsumentowi jest obojętne ile dóbr zakupi,
- b. jest to zgodne z założeniem, że konsument woli więcej niż mniej,
- c. jest to sprzeczne z założeniem, że konsument woli więcej niż mniej,
- d. całkowite wydatki konsumenta nie zmieniają się wraz ze zmianą ceny danego dobra.

4. Kiedy określimy dobro jako dobro wyższego rzędu:

- a. gdy wzrost ceny spowoduje spadek jego konsumpcji,
- b. kiedy wzrost dochodu spowoduje szybszy wzrost konsumpcji niż innych dóbr,
- c. kiedy spadek dochodu spowoduje szybsze zmniejszenie jego konsumpcji niż innych,
- d. kiedy wzrost dochodu spowoduje obniżenie jego konsumpcji.

5. Nadwyżka konsumenta to:

- a. maksymalne zadowolenie ze spożycia danego dobra,
- b. różnica między użytecznością całkowitą dobra a wydatkiem na nie,
- c. różnica między wydatkiem na dane dobro a sumą satysfakcji z jego spożycia,
- d. użyteczność krańcowa osiągnięta ze spożycia każdej kolejnej jednostki dobra.

6. Zmiana dochodu konsumenta, przy pozostałych czynnikach bez zmian, spowoduje:

- a. zmianę nachylenia krzywej obojętności,
- b. zmianę nachylenia linii budżetu,
- c. równoległe przesunięcie linii budżetu,
- d. równoległe przesunięcie krzywej obojętności.

7. Efekt dochodowy ma miejsce wówczas, gdy:

- a. popyt dostosowuje się do zmiany realnego dochodu,
- b. wzrastają zakupy dóbr luksusowych,
- c. wielkość popytu dostosowuje się do zmiany realnego dochodu,
- d. żadna z powyższych.

8. Użyteczność marginalna jest:

- a. użytecznością z konsumpcji dobra w dodatkowym czasie,
- b. użytecznością dóbr luksusowych ponad konieczne potrzeby,
- c. dodatkowym zadowoleniem wynikającym z konsumpcji kolejnej jednostki dóbr lub usługi,
- d. przyrostem zadowolenia wynikającym z przyrostu konsumpcji dóbr lub usług,

e. żadną z tych możliwości.

9. Jeżeli maleje użyteczność marginalna drugiego jabłka w stosunku do pierwszego jabłka, to można to określić jako:

- a. prawo nadmiernej konsumpcji,
- b. nieracjonalne podejście konsumenta,
- c. prawo malejącej użyteczności krańcowej,
- d. trudno odpowiedzieć.

10. Krzywa obojętności jest definiowana jako:

- a. krzywa skupiająca kombinacje spożycia dobra A i B możliwe do nabycia przy określonym dochodzie i cenach tych dóbr,
- b. krzywa skupiająca kombinacje spożycia dobra A i B dające ten sam poziom zadowolenia,
- c. krzywa skupiająca kombinacje spożycia dobra A i B możliwe do zrealizowania przy danych możliwościach produkcyjnych,
- d. krzywa paraboliczna skupiająca wszystkie optymalne kombinacje zakupu dobra A i B.

11. Jeżeli kombinacja dwóch dóbr, którą chciałby mieć konsument, znajduje się powyżej jego linii budżetu (przy danym dochodzie i cenach tych dóbr) oznacza to, że:

- a. zgromadził oszczędności, które pozwolą mu na zakup tej kombinacji dóbr,
- b. osiągnął tylko niewielkie zadowolenie przy danym dochodzie,
- c. obecnie "wymarzona" kombinacja przekracza jego możliwości finansowe,
- d. może jeszcze wydawać swoje dochody.

12. Co się stanie, jeżeli spadnie cena dobra X, przy stałej cenie dobra Y i nie zmienionym dochodzie nominalnym nabywcy:

- a. zaistnieje efekt dochodowy,
- b. zaistnieje efekt substytucyjny,
- c. wzrośnie wielkość popytu na dobro X,
- d. spadnie dochód realny nabywcy.

13. Użyteczność krańcowa dobra to:

- a. to użyteczność całkowita z krańcowej jednostki dóbr,
- b. przyrost użyteczności całkowitej z krańcowej jednostki dobra,
- c. najniższy poziom użyteczności z konsumowanych dóbr,
- d. najwyższy przyrost użyteczności całkowitej z określonej jednostki dobra.

14. Krzywe obojętności to:

- a. dodatkowe jednostki jednego dobra, które można uzyskać kosztem innych dóbr,
- b. wszystkie kombinacje dwu dóbr dające konsumentowi taką samą sumę całkowitej użyteczności,
- c. minimalne zadowolenie konsumenta z dokonanego zakupu,
- d. wszystkie kombinacje dwu dóbr dające konsumentowi ten sam poziom zadowolenia.

15. Do analizy racjonalnego zachowania się gospodarstwa domowego teoria ekonomii przyjmuje kilka założeń. Gospodarstwo domowe:

- a. jest podstawowym podmiotem podejmowania decyzji konsumpcyjnych,
- b. dąży do maksymalizacji zadowolenia,
- c. dąży do maksymalizacji wydatków na utrzymanie,
- d. wszystkie powyższe.

16. Równowaga konsumenta ma miejsce, gdy:

- a. dodatkowe zadowolenie z ostatniej wydanej złotówki jest takie samo dla wszystkich konsumowanych dóbr i usług,
- b. całkowite zadowolenie z ostatniej wydanej złotówki jest takie samo dla wszystkich konsumowanych dóbr,
- c. korzyści przekraczają koszty w przypadku dokonywanych wyborów,
- d. wszystkie powyższe.

17. Linia budżetu konsumenta jest konstruowana w oparciu o:

- a. poziom dochodów konsumenta,
- b. poziom cen dóbr,
- c. relacje między cenami dóbr wybieranych,
- d. punkt optimum konsumenta, krzywą obojętności.

18. Efekt dochodowy polega na tym, że:

- a. wzrost ceny dobra X powoduje wzrost popytu na dobro Y,
- b. spadek ceny dobra X zwiększa siłę nabywczą konsumenta, co prowadzi do zmiany popytu na to dobro,
- c. wzrost ceny dobra X obniża siłę nabywczą konsumenta, co prowadzi do zmiany popytu na to dobro,
- d. spadek ceny dobra X powoduje wzrost popytu na dobro Y.

19. Efekt substytucyjny polega na tym, że:

- a. gdy rośnie cena dobra X i dobra Y, zwiększa się wielkość popytu na dobro Y,
- b. gdy rośnie cena dobra X, zwiększa się popyt na dobro Y,
- c. gdy spada cena dobra X, spada wielkość popytu na dobro X,
- d. żadna z powyższych.

20. Jeżeli cena dobra A spada i zarazem rośnie konsumpcja tego dobra, zmniejsza się konsumpcja dobra B, to dobra są:

- a. komplementarne,
- b. Giffena,
- c. Veblena,
- d. substytucyjne.

21. Drugie prawo Gossena mówi o:

- a. wyrównywaniu się ceny i użyteczności dwóch dóbr,
- b. wyrównywaniu się użyteczności krańcowych dwóch dóbr,
- c. maksymalizacji użyteczności krańcowych,
- d. wyrównywaniu się stosunków użyteczności krańcowych do cen konsumowanych dóbr i usług.

22. Krańcowa stopa substytucji:

- a. to miernik z jakiej ilości dobra konsument musi zrezygnować aby pozyskać dodatkową jednostkę innego dobra,
- b. to wskaźnik jaka ilość innego dobra jest w stanie spowodować, że konsument zrezygnuje z konsumpcji ostatniej jednostki jakiegoś dobra,
- c. to miernik jaki jest przyrost satysfakcji z konsumpcji dodatkowej jednostki dobra,
- d. to miernik mówiący jaka jest użyteczność całkowita konsumowanych dóbr.

23. Optymalny wybór zgodnie z teorią użyteczności marginalnej zachodzi dla warunku:

- a. $MU_x/P_x = MU_y/P_y$ przy różnych cenach dóbr,
- b. $MU_x > MU_y$ przy takich samych cenach dóbr,
- c. $MU_x = MU_y$ przy takich samych cenach dóbr,
- d. $MU_x/P_y = MU_y/P_x$ przy różnych cenach dóbr.

24. Funkcja budżetu obrazuje:

- a. dochody konsumenta,
- b. największe możliwe do nabycia przez konsumentów kombinacje dóbr przy danych warunkach rynkowych,
- c. kombinacje dóbr które może nabyć niezależnie od poziomu dochodu,
- d. kombinacje dóbr, które może nabyć niezależnie od cen rynkowych.

25. Które z czynników nie zmienia położenia linii budżetu:

- a. zmiana cen usług,
- b. zmiana preferencji konsumenta,
- c. zmiana dochodów konsumenta,
- d. zmiana upodobań konsumenta.

26. Prawo Engla mówi o:

- a. % wzroście udziału wydatków na żywność w całości wydatków konsumpcyjnych, na skutek wzrostu dochodu konsumenta,
- b. % spadku udziału wydatków na żywność w całości wydatków konsumpcyjnych, na skutek wzrostu dochodu konsumenta,
- c. % wzroście udziału wydatków na żywność w całości wydatków konsumpcyjnych, na skutek spadku dochodu konsumenta,
- d. % wzroście udziału wydatków na żywność w całości wydatków konsumpcyjnych, na skutek wzrostu cen dóbr konsumpcyjnych.

27. Gdy użyteczność całkowita jest rosnąca to MU:

- a. rośnie,
- b. maleje,
- c. jest stała,
- d. jest równa zero.

28. Jeżeli użyteczność całkowita TU rośnie, to:

- a. marginalna użyteczność MU również rośnie,
- b. marginalna użyteczność MU przyjmuje wartości dodatnie,
- c. marginalna użyteczność MU przyjmuje wartości ujemne,
- d. marginalna użyteczność MU równa jest zero.

29. Jeżeli rośnie dochód to konsument może nabyć:

- a. więcej jednego dobra a mniej drugiego,
- b. więcej obu dóbr,
- c. mniej obu dóbr,
- d. krzywa budżetu przesuwana się w lewo.

30. Jeżeli ścieżka ekspansji dochodowej jest nachylona płasko wobec osi dobra X, to:

- a. dobra X i Y są substytutami,
- b. dobra X i Y są dobrami naturalnymi,

- c. na skutek wzrostu dochodu szybciej rośnie spożycie dobra X,
- d. dobro X może być dobrem wyższego rzędu,
- e. jeżeli Y jest dobrem Giffena to X jest dobrem normalnym.

V. TEORIA WYBORU FIRMY

1. Przeciętne koszty stałe to :

- a. TVC/Q , maleją wraz ze wzrostem Q,
- b. TVC/Q , rosną wraz ze wzrostem Q,
- c. TVC/Q , nie ulegają zmianie,
- d. żadna z powyższych.

2. Przychód marginalny (utarg krańcowy) to:

- a. stosunek wielkości produktu całkowitego do wielkości nakładów,
- b. przyrost produktu całkowitego wynikający z przyrostu danego czynnika produkcji o jednostkę,
- c. liczba produktów wyprodukowanych w danym czasie,
- d. zysk ekonomiczny firmy.

3. MP to:

- a. stosunek wielkości produktu całkowitego do wielkości nakładów,
- b. przyrost produktu całkowitego wynikający z przyrostu danego czynnika produkcji o jednostkę,
- c. liczba produktów wyprodukowanych w danym czasie,
- d. zysk ekonomiczny firmy.

4. Którą z następujących krzywych krótkookresowych krzywa MC przecina w punkcie minimum:

- a. TFC,
- b. TVC,
- c. ATC,
- d. AFC.

5. Jeżeli koszt marginalny jest mniejszy od kosztu całkowitego przeciętnego, to krzywa kosztu całkowitego przeciętnego jest:

- a. rosnąca,
- b. pozioma,
- c. malejąca,
- d. trudno stwierdzić bez dodatkowych informacji.

6. Przeciętne koszty zmienne:

- a. TVC/Q , maleją wraz ze wzrostem Q,
- b. TVC/Q , rosną wraz ze wzrostem Q,
- c. TVC/Q , nie ulegają zmianie,
- d. wszystkie powyższe.

7. Próg rentowności określa:

- a. minimalny poziom kosztów gwarantujących firmie zysk,
- b. minimalny poziom produkcji gwarantujący firmie zysk,
- c. poziom produkcji firmy, dla którego $TC=TR$,

d. poziom produkcji firmy, dla którego $MC=MR$.

8. Prawo malejącej produktywności oznacza, że wraz ze wzrostem zatrudnienia:

- a. spada przeciętny koszt stały produktu,
- b. spada produkt marginalny,
- c. spada koszt marginalny,
- d. rośnie koszt marginalny,
- e. rośnie produkt przeciętny.

9. Jeżeli firma osiąga zerowe zyski ekonomiczne, to:

- a. firma zaprzestaje produkcji,
- b. utarg firmy pozwala na pokrycie wszystkich kosztów produkcji, łącznie z kosztami alternatywnymi i kosztami ryzyka,
- c. utarg firmy pozwala na pokrycie zmiennych i stałych kosztów produkcji,
- d. utarg firmy pozwala na pokrycie jedynie kosztów zmiennych,
- e. utarg firmy pozwala na pokrycie jedynie kosztów stałych.

10. Koszt marginalny oznacza:

- a. koszt występujący wówczas, gdy firma nie wytwarza produkcji,
- b. zmianę kosztu całkowitego na skutek zwiększenia nakładów czynników produkcji,
- c. przyrost kosztu zmiennego na skutek wzrostu cen czynników wytwórczych,
- d. zmianę kosztu całkowitego na skutek zmiany wielkości produkcji o dodatkową jednostkę.

11. Która z wymienionych krzywych kosztów musi opadać pod wpływem wzrostu produkcji, jeśli koszt marginalny znajduje się poniżej ich wartości:

- a. krzywa kosztu całkowitego przeciętnego,
- b. krzywa kosztu zmiennego przeciętnego,
- c. krzywa kosztu stałego,
- d. wszystkie powyższe.

12. Przeciętne koszty stałe to :

- a. TFC/Q , rosną wraz ze wzrostem produkcji,
- b. $AFC \times Q$, są stałe,
- c. TFC/Q , maleją ze wzrostem produkcji,
- d. żadna z powyższych.

13. Funkcja produkcji :

- a. przedstawia maksymalną wielkość produkcji, którą można uzyskać z danej ilości czynników produkcji,
- b. przedstawia zależność funkcjonalną między czynnikami produkcji i wielkością produkcji,
- c. oznacza minimum produkcji, jaka winna być uzyskana z dostępnych czynników produkcji,
- d. żadna z powyższych możliwości.

14. Produkt przeciętny osiąga maksimum gdy :

- a. AVC osiąga minimum,
- b. TC zmniejszają się,
- c. TFC są stałe,
- d. żadne z powyższych.

15. Zysk firmy jest różnicą pomiędzy:

- a. utargiem całkowitym a kosztem całkowitym,
- b. produktem całkowitym a kosztem całkowitym,
- c. TR i TVC,
- d. wszystkie powyższe.

16. Którą z następujących krzywych krótkookresowych krzywa MC przecina w punkcie minimum:

- a. AFC,
- b. AVC,
- c. ATC,
- d. wszystkie powyższe.

17. Całkowite koszty stałe:

- a. TVC/Q , maleją wraz ze wzrostem Q ,
- b. TVC/Q , rosną wraz ze wzrostem Q ,
- c. TVC/Q , nie ulegają zmianie,
- d. żadna z powyższych.

18. Przeciętne koszty stałe to :

- a. TFC/Q , rosną wraz ze wzrostem produkcji,
- b. $AFC \times Q$, są stałe,
- c. TFC/Q , maleją ze wzrostem produkcji,
- d. żadna z powyższych.

19. Izokoszta produkcji oznacza:

- a. krzywą jednakowego kosztu,
- b. krzywą liniową skupiającą wszystkie kombinacje zaangażowania kapitału i pracy możliwe do zrealizowania przy danym koszcie całkowitym,
- c. krzywą paraboliczną skupiającą wszystkie kombinacje zaangażowania kapitału i pracy możliwe do zrealizowania przy stałym koszcie,
- d. krzywą jednakowego produktu.

20. Izokwanta jest to:

- a. linia maksymalnej produkcji firmy,
- b. linia łącząca wszystkie zestawienia czynników produkcji,
- c. linia łącząca wszystkie punkty reprezentujące wszystkie efektywne metody wytwarzania, za pomocą których można uzyskać daną wielkość produkcji,
- d. żadna z powyższych.

21. Które z poniższych twierdzeń charakteryzuje oddziaływanie postępu technicznego na zdolności produkcyjne firmy:

- a. izokwanta przesuwa się w prawo,
- b. izokwanta przesuwa się w lewo,
- c. izokoszta zmienia kat nachylenia,
- d. izokoszta przesuwa się w prawo,
- e. izokoszta przesuwa się w lewo.

22. Optymalna kombinacja czynników produkcji występuje wówczas, gdy:

- a. izokoszta przecina się z izokwantą,

- b. linia jednakowego kosztu jest styczna z możliwie najwyżej położoną izokwantą produkcji,
- c. produkt marginalny czynnika pracy jest najwyższy,
- d. linia jednakowego kosztu nie zmienia się.

23. Strata ekonomiczna :

- a. jest większa od straty księgowej,
- b. stanowi nadwyżkę całkowitych kosztów nad całkowitymi dochodami,
- c. jest mniejsza od straty księgowej,
- d. stanowi nadwyżkę TC, kosztów ryzyka i alternatywnych nad TR.

24. Jeżeli produkcja marginalna $MP=0$, to:

- a. produkt całkowity: $TP=0$,
- b. produkt całkowity: TP osiąga maksimum,
- c. produkt przeciętny: $AP=0$,
- d. produkt przeciętny: AP osiąga minimum.

25. Produkt krańcowy osiąga maksimum gdy :

- a. MC rośnie,
- b. MC jest stałe,
- c. MC osiąga maximum,
- d. żadne z powyższych.

26. Produkt przeciętny czynnika wytwórczego maleje, gdy produkt całkowity:

- a. rośnie,
- b. maleje,
- c. rośnie i maleje,
- d. nie zmienia się.

27. Korzyści skali wynikają z :

- a. wzrostu zysku,
- b. specjalizacji i nowoczesnych technologii,
- c. wzrostu produkcji,
- d. doskonalenia zarządzania.

28. Między pierwszym a drugim punktem rentowności występuje:

- a. obszar nadwyżki kosztów całkowitych nad utargiem całkowitym,
- b. obszar nadwyżki przychodów całkowitych nad kosztami całkowitymi,
- c. obszar, z którego można wyznaczyć zysk całkowity,
- d. obszar, z którego można wyznaczyć stratę całkowitą.

29. Stosunek dodatkowych nakładów kapitałowych do uzyskanej z ich zastosowania oszczędności pracy to:

- a. krańcowa stopa substytucji,
- b. izokwanta,
- c. izokoszta,
- d. ścieżka ekspansji produkcji.

30. W drugiej fazie prawa nieproporcjonalnych przychodów:

- a. TP rośnie wolniej niż nakłady zmiennego czynnika wytwórczego,
- b. TP rośnie szybciej niż nakłady zmiennego czynnika wytwórczego,

- c. MP jest dodatni i ciągle rośnie,
- d. MP jest dodatni i malejący.

VI. FIRMA W WARUNKACH WOLNEJ KONKURENCJI

1. Na rynku polipolu :

- a. nie ma barier wejścia i wyjścia,
- b. popyt rynkowy ma przebieg negatywny,
- c. istnieje kilka firm,
- d. producent nie ma wpływu na poziom ceny.

2. Cena równowagi długookresowej dla firmy, w warunkach wolnej konkurencji jest określana przez równość:

- a. $P = MC = ATC$ (min),
- b. $P = MC = AVC$ (min),
- c. $P = ATC$,
- d. $P = MC = AFC$.

3. Punkt zaniechania produkcji przedsiębiorstwa wolnokonkurencyjnego jest wyznaczany przez:

- a. przecięcie się ceny i krzywej kosztu marginalnego,
- b. przecięcie się krzywej kosztu marginalnego i przeciętnego kosztu zmiennego,
- c. przecięcie się krzywej ceny i przeciętnego kosztu całkowitego,
- d. przecięcie się krzywej kosztu marginalnego i utargu marginalnego

4. Skutkiem odpływu firm z gałęzi wolnokonkurencyjnych jest:

- a. wzrost stopy zysku i spadek ceny równowagi,
- b. wzrost stopy zysku i wzrost ceny równowagi,
- c. spadek stopy zysku i wzrost ceny równowagi,
- d. niemożliwe do określenia na podstawie podanych informacji.

5. W warunkach konkurencji doskonałej przesunięcie krzywej popytu w górę powoduje:

- a. obniżkę ceny równowagi,
- b. wzrost ceny równowagi,
- c. brak zmiany ceny równowagi,
- d. spadek wytwarzanej produkcji.

6. Jeżeli funkcje kosztów marginalnych (powyżej krzywej AVC) i utargu marginalnego w firmie polipolu mają postać: $MC = 100 + 10P$ i $MR = 111 - P$ to kombinacja produkcji optymalnej i ceny optymalnej wynosi:

- a. $P=1$ $Q=100$,
- b. $P=1$ $Q=110$,
- c. $P=10$ $Q=100$,
- d. żadna z powyższych.

7. Firma uczestnik polipolu:

- a. jest cenobiorcą,
- b. sprzedaje produkty heterogeniczne,
- c. stoi w obliczu nieelastycznej krzywej popytu na swoje wyroby - krzywej, która jest zarazem krzywą MR (utargu krańcowego) tej firmy,

- d. cieszy się całkowitą swobodą wejścia i wyjścia z gałęzi (rynku),
- e. jest opisana przez wszystkie powyższe stwierdzenia,

8. Firma wolnokonkurencyjna minimalizująca straty krótkookresowe kontynuuje produkcję do momentu, kiedy:

- a. cena równa się przeciętnym kosztom całkowitym,
- b. cena przewyższa przeciętny koszt całkowity,
- c. cena przewyższa przeciętny koszt zmienny
- d. cena równa jest przeciętnym kosztom stałym,

9. Wzrost stopnia konkurencyjności na danym rynku oznacza, że:

- a. produkcja spada i popyt spada,
- b. produkcja spada i cena rośnie,
- c. produkcja rośnie i cena spada,
- d. produkcja rośnie i cena rośnie.

10. Krzywa popytu firmy na rynku wolnokonkurencyjnym:

- a. przebiega pionowo,
- b. pokrywa się z krzywą MR,
- c. ma przebieg negatywny,
- d. przebiega poziomo.

11. Firma wolnokonkurencyjna osiąga równowagę długookresową, gdy cena:

- a. osiąga najwyższy poziom ATC,
- b. osiąga najniższy poziom ATC,
- c. wyznacza zerowe zyski ekonomiczne,
- d. osiąga poziom minimalnych AVC.

12. Zysk przedsiębiorstwa wolnokonkurencyjnego osiąga maksimum, wówczas gdy:

- a. przychód marginalny jest równy kosztowi marginalnemu, a koszt marginalny jest rosnący,
- b. przychód marginalny jest równy kosztowi marginalnemu, a koszt marginalny jest malejący,
- c. przychód marginalny jest wyższy od kosztu marginalnego,
- d. przeciętny koszt całkowity jest równy zeru.

13. Kontrola nad ceną w warunkach wolnej konkurencji jest:

- a. absolutna,
- b. ograniczona współzależnością cenową
- c. ograniczaną chłonnością rynku,
- d. niemożliwa.

14. Firma wolnokonkurencyjna jest narażona na realizację strat ekonomicznych, jeżeli:

- a. przeciętne koszty stałe są większe od przeciętnych kosztów całkowitych,
- b. przeciętne koszty całkowite są większe od ceny rynkowej,
- c. przeciętne koszty zmienne są większe od ceny rynkowej,
- d. koszty całkowite są większe od utargów konkurentów.

15. Optymalność produkcji w wolnej konkurencji zapewnia relacja:

- a. $D=MC$ i $P=MR$,
- b. $P>MC$ i $P=MR$,
- c. $P=MC$ i $P=ATC$,

d. żadna z powyższych.

16. W którym przypadku kierownictwo firmy powinno podjąć decyzję o zaniechaniu produkcji:

- a. $P > SRATC$,
- b. $TC > P > SRAVC$,
- c. $P < SRAVC$,
- d. $P > LRATC$,
- e. $P < LRATC$.

17. Krzywa popytu firmy na rynku wolnokonkurencyjnym:

- a. przebiega pionowo,
- b. pokrywa się z krzywą MC,
- c. ma przebieg o elastyczności ujemnej,
- d. przebiega poziomo.

18. Krzywa podaży w okresie krótkim przedsiębiorstwa uczestnika polipolu jest:

- a. krzywą AVC (przeciętnych kosztów zmiennych),
- b. krzywą ATC (przeciętnych kosztów całkowitych),
- c. fragmentem krzywej AR (kosztów marginalnych) powyżej punktu minimum krzywej AVC,
- d. fragmentem krzywej AR powyżej punktu minimum MR,
- e. żadna z powyższych,

19. Cenobiorczość producenta oznacza, że:

- a. producent ustala wielkość produkcji lecz nie ma wpływu na jej cenę,
- b. producent dyktuje cenę, wielkość produkcji wyznacza rynek,
- c. producent dostosowuje poziom produkcji do ceny dyktowanej przez rynek,
- d. producent wyznacza cenę, wielkość produkcji jest zależna od chłonności rynku.

20. Produkt na rynku konkurencji doskonałej jest:

- a. standardowy,
- b. homogeniczny,
- c. zróżnicowany,
- d. żadna z powyższych.

21. Efektywność modelu konkurencji doskonałej zapewnia relacja:

- a. $P=MC$ i $P=MR$,
- b. $P=MC$ i $P=ATC$,
- c. $P>MC$ i $P=MR$,
- d. żadne z powyższych.

22. Firma wolnokonkurencyjna w długim okresie osiąga równowagę, gdy cena:

- a. osiąga najwyższy poziom ATC,
- b. osiąga najniższy poziom ATC,
- c. kształtuje się powyżej AVC,
- d. osiąga poziom minimalnych AVC.

23. Długookresowy efekt krótkookresowych strat to:

- a. firmy ponoszące straty wykazują tendencję do wyjścia z gałęzi, przesunięcie kapitału do bardziej dochodowych,

- b. krańcowe korzyści zrównają się z przychodami z ostatniej wyprodukowanej jednostki,
- c. większe zróżnicowanie cen oferowanych towarów i usług w zależności od ilości sprzedaży-zakupu,
- d. żadne z powyższych.

24. Długookresowym efektem krótkookresowych zysków jest w gałęzi o strukturze wolnej konkurencji:

- a. napływ kapitału do gałęzi,
- b. wzrost ceny równowagi,
- c. spadek zysku ekonomicznego,
- d. wszystkie powyższe.

25. Jeśli na doskonale konkurencyjnym rynku firmy ponoszą straty to:

- a. kiedy firma opuszcza rynek, jej straty są równe kosztom stałym,
- b. w długim okresie spodziewać się można wzrostu podaży rynkowej,
- c. w długim okresie można się spodziewać, że firmy pozostające na rynku zmniejszą produkcję,
- d. w długim okresie można spodziewać się, że straty te znikną,
- e. mogą wystąpić wszystkie powyższe sytuacje.

26. Na rynku konkurencji doskonałej wzrost produkcji poszczególnych firm w skali całego rynku powoduje:

- a. przesunięcie krzywej podaży w lewo,
- b. przesunięcie krzywej podaży w prawo,
- c. przesunięcie krzywej popytu w lewo,
- d. przesunięcie krzywej popytu w prawo.

27. Poziom zysku firmy w konkurencji wolnokonkurencyjnej w krótkim okresie zależy od:

- a. stopnia elastyczności podaży i ceny,
- b. stopnia elastyczności podaży i ilości firm na rynku,
- c. poziomu ceny rynkowej i stopnia elastyczności popytu,
- d. poziomu ceny rynkowej i ilości firm konkurencyjnych na rynku.

28. Horyzontalne położenie indywidualnej krzywej popytu dla firmy wolnokonkurencyjnej wiąże się z :

- a. cenodawstwem producenta,
- b. równością $P = MC$,
- c. doskonałą elastycznością popytu indywidualnego,
- d. wszystkie powyższe.

29. Jeżeli krzywa popytu jest pozioma to spełniony jest warunek:

- a. $MC=MR$,
- b. $P=AR$,
- c. $P=MR$,
- d. wszystkie powyższe.

30. Krzywa podaży w krótkim okresie czasu w polipolu to:

- a. część MC powyżej przecięcia z S_{AVC} ,
- b. część MC powyżej przecięcia z S_{ATC} ,

- c. część MC poniżej przecięcia z SAVC,
- d. krzywa MC.

VII. FIRMA W WARUNKACH MONOPOLU

1. Cenotwórczość producenta oznacza, że:

- a. producent nie ma wpływu na cenę, ale ma wpływ na wielkość sprzedaży,
- b. producent nie ma wpływu na cenę, cenę dyktuje rynek,
- c. producent ma wpływ na cenę i ogólna wielkość sprzedaży,
- d. ani konsumenci, ani producenci nie mają wpływu na cenę i wielkość sprzedaży.

2. W przypadku doskonałej dyskryminacji cenowej krzywa krańcowego utargu firmy:

- a. jest zawsze opadająca,
- b. pokrywa się z krzywą popytu na jej towary,
- c. leży poniżej krzywej popytu na jej towary.
- d. wszystkie powyższe.

3. Punkt równowagi rynkowej monopolu to sytuacja kiedy monopol:

- a. optymalizuje poziom produkcji,
- b. maksymalizuje utarg całkowity,
- c. maksymalizuje zysk przy określonej relacji cenowo-podażowej,
- d. wszystkie powyższe.

4. Krzywa popytu dla czystego monopolu:

- a. w skrajnych przypadkach może być pozioma,
- b. pokrywa się z krzywą popytu rynkowego,
- c. jest wysoko nieelastyczna,
- d. wszystkie powyższe.

5. Wybierz najlepszą relację kombinacji cenowo podażowych dla wolnej konkurencji i czystego monopolu:

- a. $P_m > P_c$ i $Q_m > Q_c$,
- b. $P_m > P_c$ i $Q_m = Q_c$,
- c. $P_m > P_c$ i Q_m
- d. P_m
- e. niemożliwe do ustalenia.

6. Dyskryminacja cenowa ma miejsce wówczas, gdy monopol sprzedaje ten sam produkt:

- a. po cenach maksymalnych,
- b. w tym samym miejscu i czasie po różnych cenach,
- c. po cenach dumpingowych,
- d. na rynkach zagranicznych.

7. Źródłem siły monopolowej jest :

- a. kontrola podaży i ceny,
- b. sztywny popyt,
- c. bariery wejścia,
- d. nie ograniczona siła.

8. W krótkim okresie monopol powinien produkować taką wielkość produkcji, która odpowiada warunkowi:

- a. $P=ATC$,
- b. $P=MC$,
- c. $MR=MC$,
- d. $MR=MC=P$.

9. Niedoślona dyskryminacja cenowa jest to:

- a. tzw. segmentacja rynku według kryterium elastyczności cenowej popytu,
- b. forma pobierania różnych cen za różne ilości danego dobra,
- c. zwiększenie dochodów konsumentów poprzez minimalizację kosztów produkcji,
- d. wszystkie powyższe.

10. Przedsiębiorstwo monopolistyczne osiąga zysk dodatni, wówczas gdy cena monopolowa jest:

- a. wyższa aniżeli przeciętny koszt zmienny,
- b. niższa aniżeli przeciętny koszt całkowity,
- c. wyższa aniżeli przeciętny koszt całkowity,
- d. wyższa aniżeli koszt marginalny.

11. Cena monopolowa jest wyznaczana przez punkt przecięcia się:

- a. krzywej popytu z krzywą przeciętnego kosztu zmiennego,
- b. krzywej popytu z wielkością produkcji maksymalizującą zysk,
- c. krzywej popytu z krzywą przeciętnego kosztu całkowitego,
- d. krzywej popytu z krzywą kosztu marginalnego.

12. Jaka jest relacja ceny i utargu marginalnego w warunkach czystego monopolu:

- a. P jest mniejsza od MR przy każdym poziomie produkcji,
- b. P jest większa od MR przy każdym poziomie produkcji,
- c. P jest równa MR przy każdym poziomie produkcji,
- d. P jest mniejsza lub większa przy poszczególnych poziomach produkcji.

13. Produkt na rynku monopolu jest:

- a. standardowy,
- b. zróżnicowany,
- c. unikatowy,
- d. bez bliskich substytutów.

14. Która(e) z poniższych cech dotyczy czystego monopolu:

- a. bardzo szczelne bariery wejścia,
- b. produkt bez bliskich substytutów,
- c. niewielka liczba firm,
- d. przymus ekonomiczny stosowania reklamy.

15. Rynek monopolisty :

- a. ma największe bariery wejścia
- b. popyt jest elastyczny
- c. produkt jest unikatowy
- d. produkuje po najniższych kosztach

16. Który z poniższych modeli rynku jest najmniej efektywny:

- a. model konkurencji doskonałej w warunkach spadku wielkości popytu,
- b. model czystego monopolu,
- c. model konkurencji monopolistycznej realizującej maksymalne zyski,
- d. model oligopolu kontrolującego 80 % rynku.

17. Firma monopolistyczna zwykle:

- a. stosuje doskonale zróżnicowanie cen,
- b. otrzymuje zyski ekonomiczne zarówno w długim jak i w krótkim okresie czasu,
- c. produkuje taka ilość towaru która pozwala na zrównanie ceny z kosztami krańcowymi,
- d. ponosi straty w krótkim okresie.

18. Firma w czystym monopolu ponosi straty gdy:

- a. $MR=MC$,
- b. $MR>ATC$,
- c. $ATC>P$,
- d. $ATC=MC$.

19. Krzywa popytu czystego monopolisty:

- a. jest mniej elastyczna niż dla firmy w warunkach wolnej konkurencji,
- b. jest bardziej elastyczna niż dla firmy w warunkach wolnej konkurencji,
- c. posiada taką samą elastyczność jak w warunkach oligopolu,
- d. żadna z powyższych.

20. Podaż w warunkach funkcjonowania monopolu:

- a. wyznacza krzywa MC od punktu minimum AVC,
- b. wyznacza krzywa MC od punktu minimum ATC,
- c. ma charakter punktowy,
- d. jest mniej elastyczna niż w wolnej konkurencji.

21. Na rynku czystego monopolu MR jest:

- a. mniejszy od ceny jednostkowej produktu oraz większy od AR,
- b. mniejszy od ceny jednostkowej produktu oraz mniejszy od AR,
- c. większy od ceny jednostkowej produktu oraz większy od AR,
- d. większy od ceny jednostkowej produktu oraz mniejszy od AR.

22. Doskonała dyskryminacja oznacza, że:

- a. $MR=D$,
- b. więcej produkujemy,
- c. sprzedajemy po najwyższej możliwej cenie,
- d. wszystkie powyższe.

23. Dyskryminacja cenowa jest to:

- a. dokładne wypełnienie założeń optymalności marginalnej,
- b. forma pobierania różnych cen za różne ilości danego dobra,
- c. zwiększenie dochodów konsumentów poprzez minimalizację kosztów produkcji,
- d. zmniejszenie dochodów konsumentów poprzez nałożenie wysokich cen monopolistycznych na produkty.

24. Władza czystego monopolu prowadzi do:

- a. spadku poziomu produkcji,
- b. spadku poziomu cen,
- c. wzrostu poziomu produkcji
- d. wzrostu poziomu cen.

25. Monopol naturalny powstaje w wyniku:

- a. zaciętej wojny cenowej,
- b. stosowania praktyk dyskryminacyjnych,
- c. wykorzystania tzw. ekonomii skali,
- d. powołania przez właściwe organy władzy gospodarczej.

26. Kiedy można mówić o czystym monopolu?

- a. gdy produkt firmy nie posiada bliskich substytutów,
- b. kiedy firma występuje w roli jednego producenta,
- c. gdy firma w pełni kontroluje rynki surowców,
- d. wszystkie powyższe.

27. Największymi barierami wejścia na rynek charakteryzuje się:

- a. polipol,
- b. oligopol w warunkach duopolu,
- c. konkurencja monopolistyczna,
- d. czysty monopol.

28. Fundamentalną formułą optymalizacji produkcji w monopolu jest :

- a. $MC=MR$ i $MR=P$,
- b. $MC=MR$ i $MR>P$,
- c. $MC=MR$ i $P>MR$,
- d. żadne z powyższych.

29. Utarg przeciętny monopolu ma wartości:

- a. wyższe niż utarg krańcowy,
- b. wyższe niż utarg całkowity,
- c. dodatnie, ale mniejsze niż utarg krańcowy,
- d. dodatnie i następnie ujemne.

30. Siła monopolu w długim okresie jest absolutna, gdyż:

- a. produkuje on produkt jedyny w swoim rodzaju,
- b. nie ma żadnej konkurencji,
- c. konsumenci nie mają do wyboru produktów substytucyjnych,
- d. żadna z powyższych.

VIII. FIRMA W WARUNKACH KONKURENCJI NIEDOSKONAŁEJ

1. W konkurencji monopolistycznej optimum produkcji jest następujące:

- a. $MR=MC$,
- b. $MR=MC=P$,
- c. $MR=MC=P=D$,
- d. $MR = MC = \min ATC$.

2. Kartel jest to:

- a. wspólne przedsięwzięcie wielu różnych firm,
- b. porozumienie firm ograniczające wewnętrzną konkurencję,
- c. porozumienie firm we wspólnej branży,
- d. porozumienie firm szukających wspólnych kapitałów.

3. Firma w konkurencji monopolistycznej może ponieść stratę, jeśli:

- a. popyt na jej wyroby jest względnie niski,
- b. jej koszty produkcji są względnie wysokie,
- c. jej koszty produkcji są względnie niskie,
- d. popyt na jej wyroby jest względnie wysoki.

4. W oligopolu:

- a. firmy są współzależne od siebie,
- b. firmy nie mają wpływu jedna na drugą,
- c. firmy działają jak pojedynczy monopoliści,
- d. wypracowywane są minimalne zyski.

5. W modelu konkurencji monopolistycznej występuje:

- a. wielu kupujących i wielu sprzedających,
- b. jeden sprzedający i wielu kupujących,
- c. jeden kupujący (monopson) i wielu sprzedających,
- d. jeden kupujący i jeden sprzedający.

6. W długim okresie w konkurencji monopolistycznej:

- a. firma jest mniej efektywna niż firma wolnokonkurencyjna,
- b. firmy produkują po minimalnych kosztach,
- c. jeżeli rynek jest zyskowny zwiększa się liczba konkurentów,
- d. wszystkie powyższe.

7. Wzrost konkurencyjności na rynku konkurencji monopolistycznej powoduje :

- a. wzrost dochodu firmy,
- b. spadek produkcji,
- c. spadek cen,
- d. spadek wielkości popytu.

8. W warunkach oligopolu:

- a. cena ma stałą tendencję spadkową,
- b. cena jest wynikiem porozumienia oligopolistów,
- c. cena ma charakter rynkowy lecz oligopoliści dążą do jej obniżenia,
- d. cena jest stabilna w wyniku wojen cenowych.

9. W konkurencji monopolistycznej:

- a. występuje kilka firm,
- b. produkty są standardowe lub zróżnicowane,
- c. popyt jest bardziej nieelastyczny niż w oligopolu,
- d. firmy mogą wpływać na ustalanie poziomu cen.

10. Oligopol :

- a. jest strukturą mniej efektywną od polipolu,

- b. jest cenodawcą,
- c. ma ograniczoną kontrolę przy ustalaniu ceny,
- d. nie stosuje konkurencji pozacenowej.

11. Firmy należące do konsorcjum :

- a. obniżają produkcję,
- b. współdziałają w realizacji wielkich inwestycji,
- c. zwiększą konkurencję,
- d. wszystkie powyższe.

12. Lider cenowy to firma:

- a. dominująca w zakresie niskich kosztów produkcji,
- b. która osiągnęła największą siłę rynkową,
- c. która ma najniższe koszty produkcji,
- d. wszystkie powyższe.

13. Cena oligopolisty wyznaczona jest przez :

- a. przecięcie D i S,
- b. przecięcie MR i MC,
- c. przecięcie wielkości optymalnej i popytu,
- d. przecięcie MR i TC.

14. Dla oligopolu optimum produkcji wyznacza :

- a. $MR=MC$ i $P=ATC$,
- b. $MR=MC$ i $P>MR$,
- c. $MR=MC$ i $P>MC$,
- d. $MR=MC$ i $P<MR$.

15. Jeśli w krótkim okresie w warunkach konkurencji monopolistycznej osiągane są zyski ekonomiczne, to po pewnym czasie możemy oczekiwać:

- a. mniejszej liczby firm na rynku,
- b. utworzenia kartelu,
- c. przesunięcia się w lewo i uelastycznienia się krzywej popytu indywidualnych firm,
- d. przesunięcia się w prawo i uelastycznienia krzywej podaży indywidualnych firm,
- e. wzrostu poziomu produkcji indywidualnych firm.

16. Głównym elementem charakteryzującym konkurencję monopolistyczną jest:

- a. wysoka elastyczność popytu,
- b. zróżnicowanie produktów,
- c. wielka liczba dostawców,
- d. niższy poziom cen niż w oligopolu.

17. Koncern to zgrupowanie firm, które są :

- a. pod jednym zarządem,
- b. samodzielne pod względem prawnym,
- c. połączone ze względu na fazy procesu gospodarczego,
- d. zawsze bardzo rentowne.

18. Kontrola nad ceną w warunkach oligopolu jest:

- a. absolutna,

- b. ograniczona współzależnością cenową,
- c. ograniczona chłonnością rynku,
- d. niemożliwa.

19. Krzywa popytu dla oligopolu jest:

- a. wysoko elastyczna,
- b. nieelastyczna,
- c. nie tak elastyczna jak w wolnej konkurencji, ale nie tak nieelastyczna jak w monopolu,
- d. sztywna ale nie tak, jak w czystym monopolu.

20. Monopolistycznie konkurencyjna firma:

- a. produkuje w minimum ATC,
- b. pobiera wysoką cenę i produkuje więcej niż firma doskonale konkurencyjna,
- c. będzie maksymalizować krótkookresowe zyski, produkując w punkcie, dla którego $MR=MC$,
- d. w długim okresie produkuje w obszarze dyzekonomii skali,
- e. wszystkie powyższe

21. Na rynku konkurencji monopolistycznej :

- a. funkcjonuje wiele firm,
- b. popyt jest wysoko nieelastyczny,
- c. produkowane są dobra zróżnicowane,
- d. istnieją względnie nieduże bariery wejścia.

22. Oligopol :

- a. jest strukturą mniej efektywną od polipolu,
- b. jest cenobiorcą,
- c. ma ograniczoną kontrolę przy ustalaniu ceny,
- d. nie stosuje konkurencji pozacenowej.

23. Oligopol:

- a. jest zawsze związany z dużymi przedsiębiorstwami,
- b. charakteryzuje się mniejszą siłą monopolistyczną niż konkurencja monopolistyczna,
- c. posiada bardziej nieelastyczną krzywą popytu niż monopol,
- d. pobiera wyższe ceny i produkuje mniej niż rynek doskonałej konkurencji.

24. Pojedyncza firma w konkurencji monopolistycznej:

- a. styka się z pionową linią popytu,
- b. ma swoją markę i tożsamość,
- c. produkuje zgodnie z regułą $P=d=MC=MR$,
- d. tworzy tzw. "lojalnego" klienta.

25. Pozytywny efekt działania konkurencji monopolistycznej to :

- a. produkcja po min. ATC,
- b. brak barier wejścia,
- c. niskie ceny,
- d. lepsze zaspokojenie potrzeb konsumentów.

26. Produkt na rynku konkurencji monopolistycznej jest:

- a. standardowy,

- b. zróżnicowany,
- c. homogeniczny lub heterogeniczny,
- d. standardowy a nawet jednakowy.

27. Równowaga przedsiębiorstwa konkurencyjnie monopolistycznego w okresie krótkim jest osiągnięta wówczas, gdy:

- a. przedsiębiorstwo nie jest zainteresowane w dalszych zmianach cen,
- b. przeciętny koszt zmienny przecina krzywa utargu przeciętnego,
- c. dana wielkość produkcji przecina funkcję popytu,
- d. przedsiębiorstwo wytwarza maksymalną produkcję.

28. W długim okresie czasu firmy będące w oligopolu:

- a. związane są stałymi porozumieniami cenowymi,
- b. porozumiewają się ze sobą w celu podziału rynków zbytu,
- c. prowadzą wojny cenowe,
- d. wszystkie powyższe.

29. W długim okresie pozycja oligopolu :

- a. jest trwała,
- b. narażona jest na silną konkurencję wewnętrzną,
- c. jest nietrwała,
- d. żadna z powyższych.

30. Wzrost konkurencyjności na rynku konkurencji monopolistycznej powoduje :

- a. wzrost dochodu firmy,
- b. spadek produkcji,
- c. spadek cen,
- d. spadek wielkości popytu.

IX. RYNEK PRACY

1. Zjawisko bezrobocia interpretuje się jako:

- a. stan nadwyżki wielkości podaży pracy na rynku pracy,
- b. stan nierównowagi na rynku pracy,
- c. stan niedoboru na rynku pracy,
- d. stan nadwyżki popytu na rynku pracy.

2. Użyteczność krańcowa czasu wolnego spada, kiedy:

- a. spada ilość czasu przeznaczanego na pracę,
- b. wzrasta ilość czasu wolnego,
- c. gdy wielkość zadowolenia z czasu wolnego rośnie,
- d. gdy wielkość zadowolenia z czasu wolnego spada.

3. Podaż pracy jednostki wyznaczana jest przez:

- a. poziom płac,
- b. preferencje jednostki względem czasu pracy i czasu wolnego,
- c. stosowane techniki wytwarzania
- d. popyt na dobra wytwarzane przez jednostkę.

4. Które z następujących zjawisk może spowodować wzrost popytu na pracę:

- a. wzrost wartości produktu krańcowego pracy,
- b. wzrost realnej stawki płacy,
- c. wzrost ceny wyrobu wytwarzanego przez pracownika,
- d. wszystkie powyższe.

5. Na konkurencyjnym rynku pracy indywidualna krzywa podaży jest:

- a. rosnąca,
- b. pozioma,
- c. opadająca,
- d. zwracająca.

6. Krzywa kontraktów opiera się na:

- a. punktach przecięcia krzywych MC i MRP,
- b. punktach przecięcia się krzywych obojętności związku z funkcją popytu na pracę,
- c. punktach wspólnych krzywych obojętności związku z krzywymi jednostkowego zysku firmy,
- d. żadne z powyższych

7. Monopsoniczny rynek pracy to taki rynek, na którym:

- a. występuje wielu pracodawców,
- b. występuje jeden pracodawca i wielu pracobiorców,
- c. występuje silna pozycja pracowników,
- d. wszystkie powyższe.

8. Zmiany płac wywołują przemieszczanie się na:

- a. krzywej przychodu produktu marginalnego pracy,
- b. krzywej produktu marginalnego pracy,
- c. krzywej popytu na pracę,
- d. na żadnej z tych krzywych.

9. Jeśli rząd ustali płace minimalne na rynku wolnokonkurencyjnym, to wówczas :

- a. płace na rynku spadną,
- b. zmniejszy się podaż pracy,
- c. zmniejszy się popyt na pracę,
- d. zmniejszy się wielkość popytu na pracę.

10. Krzywa podaży pracy wzrośnie, jeżeli:

- a. produkt krańcowy pracowników wzrośnie,
- b. realna stawka płacy wzrośnie,
- c. wartość czasu wolnego wzrośnie,
- d. niepieniężne korzyści z pracy na danym rynku wzrosną,
- e. płace, jakie pracownicy mogą gdzie indziej uzyskać, wzrosną.

11. Na konkurencyjnym rynku pracy:

- a. po jednej stronie rynku istnieje duża konkurencja,
- b. warunki pracy i płacy kształtowane są przez niezależny mechanizm rynkowy,
- c. istnieje możliwość kształtowania warunków płacowych przez firmy,
- d. szukający pracy oferują zróżnicowane kwalifikacje.

12. Monopson na rynku pracy:

- a. zmniejsza zatrudnienie,
- b. mniej płaci,
- c. tworzy bariery wejścia,
- d. jest cenobiorcą.

13. Popyt na pracę jest popytem pochodnym co oznacza, że zależy od:

- a. liczby zatrudnionych,
- b. wysokości stawek płac,
- c. popytu na wykonane produkty,
- d. efektu dochodowego i substytucyjnego,
- e. żadne z powyższych.

14. Popyt na pracę w długim okresie zależy od:

- a. dostępnych technik wytwarzania,
- b. preferencji pracowników,
- c. cen czynników wytwórczych,
- d. preferencji pracodawców

15. Popyt na pracę w krótkim okresie zależy od :

- a. popytu na wytworzone dobra,
- b. struktury kosztów,
- c. wydajności pracy,
- d. wszystkie powyższe.

16. Wielkość popytu na pracę może wzrosnąć, gdy:

- a. zwiększy się popyt na wyroby danej firmy,
- b. zmniejszy się wydajność pracy,
- c. zmniejszą się rynkowe stawki płac,
- d. wszystkie powyższe.

17. Skręcająca ku tyłowi krzywa podaży pracy oznacza, iż:

- a. ma miejsce dochodowy efekt wzrostu płac,
- b. ma miejsce substytucyjny efekt wzrostu płac,
- c. coraz większa jest użyteczność krańcowa każdej kolejnej godziny pracy,
- d. wyższe płace są gwarancją zakupu większej ilości towarów i usług , a tym samym pobudzają do zwiększenia ilości pracy.

18. Spadek wielkości podaży pracy zależy od :

- a. spadku wielkości populacji,
- b. wzrostu MU wolnego czasu,
- c. spadku stawki płac,
- d. wszystkie powyższe.

19. Wzrost podaży pracy:

- a. spowoduje spadek stawki płacy,
- b. oznacza wzrost ilości ofert pracy,
- c. spowoduje wzrost popytu na pracę,
- d. jest rezultatem wzrostu popytu na dobra i usługi.

20. Substytucyjny efekt wzrostu płac opisuje :

- a. substytucje kapitału pracą ludzką,
- b. substytucje czasu wolnego pracą,
- c. substytucje pracy czasem wolnym,
- d. spadek podaży pracy.

21. Płaca to:

- a. cena za kapitał pożyczkowy,
- b. podstawowa forma dochodu pracownika,
- c. renta uzyskana z ziemi,
- d. wszystkie powyższe.

22. Wartość krańcowego dochodowego produktu kolejno zatrudnionego pracownika wyznacza:

- a. stawkę płac dla kolejno zatrudnionych pracowników,
- b. popyt na pracę,
- c. podaż pracy,
- d. przyrost przychodu wynikający z zatrudnienia dodatkowego pracownika.

23. Na konkurencyjnym rynku pracy firma osiąga max zysk gdy :

- a. krańcowy produkt pracy = W ,
- b. wartość krańcowego produktu pracy = MRP ,
- c. wartość krańcowego produktu pracy = MR ,
- d. żadna z powyższych.

24. Kartel pracodawców oznacza:

- a. wzmocnioną siłę związków zawodowych,
- b. wzmocnioną siłę nieformalnej organizacji pracodawców,
- c. ograniczenie popytu na pracę,
- d. ograniczenie podaży pracy.

25. Monopson zatrudnia pracowników tak długo, dopóki:

- a. produkcja nie osiągnie poziomu optymalnego,
- b. pokrywa związane z tym koszty,
- c. zwiększa się sprzedaż jego produktów,
- d. żadna z powyższych.

26. Nieefektywność występowania monopsonu wiąże się z :

- a. wyższymi płacami i zatrudnieniem niż w przypadku konkurencyjnego rynku pracy,
- b. przerostem zatrudnienia, przy jednocześnie niskim poziomie płac,
- c. niższymi płacami i zatrudnieniem niż w przypadku konkurencyjnego rynku pracy,
- d. wykorzystywaniem siły monopsonu w celu ograniczenia siły związków zawodowych.

27. Płaca związkowa jest w stosunku do płacy alternatywnej w modelu monopolistycznym:

- a. niższa,
- b. równa,
- c. wyższa,
- d. nie można porównywać tych wielkości.

28. Podstawą przetargowego modelu związków zawodowych jest:

- a. wyłączny wpływ pracodawcy na stawki płac i poziom zatrudnienia,
- b. dominujący wpływ związków zawodowych,
- c. ustalenie poziomu stawki płac i zatrudnienia w drodze negocjacji,
- d. wszystkie powyższe.

29. Doskonale elastyczna krzywa podaży pracy oznacza, że całość wynagrodzenia za pracę to:

- a. renta ekonomiczna,
- b. cena transferowa.
- c. cena równa krańcowym przychodom,
- d. w części cena transferowa a w części renta ekonomiczna.

30. Zmiany płac wywołują przemieszczanie się na:

- a. krzywej przychodu produktu marginalnego pracy,
- b. krzywej produktu marginalnego pracy,
- c. krzywej podaży pracy,
- d. krzywej popytu na pracę.

X. RYNEK KAPITAŁU

1. Rynkowa stopa procentowa rośnie:

- a. wraz ze wzrostem inflacji,
- b. wraz ze spadkiem inflacji,
- c. nie może maleć,
- d. wraz ze wzrostem popytu na kredyt.

2. Przy danej cenie czynnika produkcji wraz ze spadkiem ceny produktu przedsiębiorstwa:

- a. spadnie wartość produktu marginalnego, co spowoduje przesunięcie krzywej tego produktu w lewo,
- b. spadnie wartość produktu marginalnego, co spowoduje przesunięcie krzywej tego produktu w prawo,
- c. wzrośnie wartość produktu marginalnego, co spowoduje przesunięcie krzywej tego produktu w lewo,
- d. wzrośnie wartość produktu marginalnego, co spowoduje przesunięcie krzywej tego produktu w prawo.

3. Dochód z zaangażowania czynników produkcji w procesy gospodarcze to:

- a. zysk ekonomiczny,
- b. renta ekonomiczna,
- c. koszt alternatywny,
- d. zysk normatywny.

4. Popyt firmy na kapitał pożyczkowy jest skorelowany z stopą procentową od kredytów :

- a. wprost proporcjonalnie,
- b. ujemnie,
- c. nie ma żadnego związku,
- d. dodatnio.

5. Wysoki poziom ryzyka inwestycyjnego:

- a. obniża podaż kapitału pożyczkowego,
- b. obniża realną stopę procentową,
- c. podwyższa rynkową stopę procentową,
- d. ma wpływ na nominalną stopę procentową.

6. W przypadku oczekiwanej inflacji 11% i czystej stopy procentowej 8%, rynkowa stopa procentowa wyniesie:

- a. 11%,
- b. 8%,
- c. 19%,
- d. 3%.

7. Czysta renta ekonomiczna to:

- a. renta ekonomiczna - inflacja,
- b. przychód z czynnika, który ma tylko jedno zastosowanie,
- c. forma zysku,
- d. lokata bankowa.

8. Przy niezminionej cenie produktu przedsiębiorstwa krzywa wartości produktu marginalnego:

- a. będzie stanowić krzywą popytu na czynnik produkcji,
- b. będzie stanowić krzywą podaży na czynniki produkcji,
- c. będzie bardziej stroma niż krzywa popytu na czynnik produkcji,
- d. żadna z powyższych.

9. Marginalna stopa zwrotu z inwestycji to :

- a. zysk firm z zaciągniętych kredytów,
- b. podaż funduszy pożyczkowych,
- c. popyt na fundusze pożyczkowe,
- d. zysk z inwestycji.

10. Popyt na czynniki wytwórcze zależy od:

- a. dochodów konsumentów,
- b. popytu na wyroby przedsiębiorstw,
- c. ilości kapitału w gospodarce,
- d. dostępności do źródeł informacji rynkowej.

11. Jeżeli na konkurencyjnym rynku kapitału pożyczkowego występuje inflacja to:

- a. rynkowa stopa procentowa rośnie,
- b. popyt na kapitał pożyczkowy maleje,
- c. podaż kapitału pożyczkowego rośnie,
- d. rynkowa stopa procentowa maleje.

12. Jeżeli stopa procentowa jest bardzo niska to ilość popytu na kapitał jest:

- a. mała,
- b. wysoka,
- c. zależy od polityki państwa,
- d. zależy od banków.

13. Krzywą popytu firmy na fundusze inwestycyjne jest:

- a. krzywa kosztów przeciętnych inwestycji,
- b. krzywa kosztów krańcowych inwestycji,
- c. krzywa krańcowych przychodów z inwestycji,
- d. krzywa marginalnej stopy zwrotu z inwestycji.

14. Podaż kapitału rzeczowego w krótkim okresie jest na ogół:

- a. nieelastyczna,
- b. doskonale elastyczna,
- c. ulega zmianie,
- d. nie ulega zmianie.

15. Podaż kapitału rzeczowego w długim okresie jest na ogół:

- a. nieelastyczna,
- b. doskonale elastyczna,
- c. ulega zmianie,
- d. nie ulega zmianie.

16. Cena transferowa to :

- a. renta ekonomiczna,
- b. cena, po której zasób będzie dostępny w gałęzi,
- c. cena minimalna,
- d. powszechna renta ekonomiczna.

17. Powszechna renta ekonomiczna to:

- a. krańcowa płatność za użycie zasobu,
- b. czysta renta ekonomiczna zwiększona o koszt alternatywny,
- c. różnica między ceną zasobu i jego kosztem alternatywnym,
- d. przychód osiągnięty ze sprzedaży ziemi.

18. Renta ekonomiczna jest to każda długookresowa płatność za zużycie zasobu produkcyjnego, która przekracza jego:

- a. koszt zużycia,
- b. koszt zmienny,
- c. przewidywany przychód,
- d. żadna z powyższych.

19. Na wielkość rynkowej stopy procentowej składają się:

- a. czysta stopa procentowa,
- b. marginalna stopa zwrotu z inwestycji,
- c. koszty ryzyka podjęcia inwestycji,
- d. wszystkie powyższe.

20. Nominalna stopa procentowa jest utożsamiana z:

- a. realną stopą procentową,
- b. czystą stopą procentową,
- c. rynkową stopą procentową,
- d. żadna z powyższych.

21. Rynkowa stopa procentowa oznacza:

- a. skorygowaną in minus nominalną stopę procentową o koszty inflacji,
- b. skorygowaną stopę procentową równowagi o koszty inflacji,
- c. stopę procentową równowagi skorygowaną o stopę realną,
- d. skorygowaną in plus czystą stopę procentową o koszty inflacji i koszty ryzyka inwestycyjnego.

22. Stopa procentowa wpływa na wielkość funduszy pożyczkowych, ustalając ich:

- a. podaż i popyt,
- b. wielkość całkowitych obrotów,
- c. ilość osób oferujących wolny kapitał,
- d. wszystkie powyższe.

23. Do form kapitału zalicza się:

- a. maszyny i urządzenia,
- b. złoża bogactw naturalnych,
- c. gotówkę,
- d. liczbę zatrudnionych pracowników.

24. Kosztem alternatywnym inwestycji kapitałowej może być:

- a. inwestycja w siłę roboczą,
- b. zarobek możliwy do osiągnięcia z obligacji,
- c. najlepsza (dowolna) nie podjęta decyzja zarządu,
- d. wszystkie powyższe.

25. Inflacja wpływa na fundusze pożyczkowe:

- a. zwiększając popyt na nie,
- b. zmniejszając ich podaż,
- c. zmniejszając ich stopy procentowe,
- d. zmniejszając realne możliwości zarobku na nich.

26. Wysoki poziom ryzyka inwestycyjnego powoduje:

- a. ograniczenie podaży funduszy pożyczkowych,
- b. ograniczenie popytu na kredyty,
- c. wzrost podaży funduszy pożyczkowych,
- d. wzrost popytu na kredyty.

27. Marginalna stopa zwrotu z inwestycji:

- a. maleje wraz ze wzrostem wielkości popytu na fundusze pożyczkowe,
- b. rośnie wraz ze wzrostem wielkości popytu na fundusze pożyczkowe,
- c. stanowi krzywą popytu na fundusze pożyczkowe,
- d. stanowi krzywą podaży na fundusze pożyczkowe.

28. Renta ekonomiczna to:

- a. dochody z zaangażowania czynników wytwórczych w procesy produkcyjne, przekraczające ich koszt alternatywny,
- b. płatności za zużycie zasobów ekonomicznych, przekraczające ich koszty alternatywne,
- c. ceny zasobów ekonomicznych w warunkach rynku wolnokonkurencyjnego,
- d. koszty pozyskania kapitału skorygowane o wskaźnik inflacji.

29. Rynkowa stopa procentowa składa się m.in. z:

- a. czystej stopy procentowej,
- b. renty ekonomicznej,
- c. stopy procentowej od depozytów
- d. stopy ryzyka ekonomicznego.

30. Wraz ze wzrostem stopy procentowej w bankach:

- a. spada zainteresowanie inwestycjami w papiery wartościowe,
- b. wzrasta zainteresowanie inwestycjami w papiery wartościowe,
- c. wzrasta dochodowość lokat bankowych,
- d. maleje ryzyko lokat bankowych.

XI. RÓWNOWAGA OGÓLNA I REGULACYJNA ROLA PAŃSTWA

1. Na rynku wolnej konkurencji efektywna alokacja oznacza, że:

- a. koszty krańcowe = użyteczności krańcowej,
- b. popyt = podaży,
- c. cena = kosztom krańcowym,
- d. użyteczność krańcowa = kosztom całkowitym.

2. Zakłócenia występujące na rynkach (zawodność rynku) to:

- a. niedoskonałość konkurencji,
- b. podatki,
- c. czas i ryzyko,
- d. wielkość produkcji.

3. Teoria regulacji oparta na interesie publicznym, wynika z potrzeby:

- a. bardziej demokratycznej alokacji zasobów narodowych,
- b. uwzględnienia korzyści zewnętrznych, takich jak bezpieczeństwo,
- c. obniżenia nieefektywności rynku w gałęziach, w których istnieją monopole,
- d. wszystkie powyższe.

4. Które z niżej wymienionych cech są niezbędne do zaistnienia stanu równowagi ogólnej:

- a. doskonała konkurencja na rynkach produktów,
- b. monopson na rynkach pracy,
- c. brak interwencji państwa,
- d. równość kosztów krańcowych z przychodami całkowitymi i cenami produktów wszystkich przedsiębiorstw.

5. Efekty zewnętrzne dotyczą :

- a. otoczenia fabryki i konsumentów,
- b. wypadków w elektrowniach atomowych,
- c. sadzenia nowych lasów,
- d. wszystkich powyższych.

6. Społeczna efektywność działalności gospodarczej jest osiągana, gdy:

- a. społeczne koszty produkcji zrównają się z korzyściami społecznymi,
- b. koszty firm równają się korzyściom indywidualnym,
- c. korzyści społeczne przewyższają koszty indywidualne,

d. korzyści konsumentów przewyższają koszty firm.

7. Równowaga ogólna zachodzi gdy:

- a. wszystkie popyty cząstkowe równoważą się z wszystkimi podażami cząstkowymi,
- b. firmy produkują zgodnie z optimum produkcji ($MC=MR$)
- c. konsumenci maksymalizują swoją użyteczność całkowitą,
- d. rząd sprawnie interweniuje w niedoskonałą gospodarkę.

8. Społeczna efektywność działalności gospodarczej jest osiągana, gdy:

- a. społeczne koszty produkcji zrównają się z korzyściami społecznymi,
- b. koszty firm równają się korzyściom indywidualnym,
- c. korzyści społeczne przewyższają koszty indywidualne,
- d. korzyści konsumentów przewyższają koszty firm.

9. Efektem zewnętrznym budowy autostrady może być:

- a. wzrost dochodów firm, które je budują,
- b. degradacja środowiska naturalnego,
- c. wzrost dochodów okolicznej ludności,
- d. wszystkie powyższe.

10. Jeżeli występują negatywne efekty społeczne, to:

- a. korzyści prywatne są większe od korzyści społecznych,
- b. koszty prywatne są większe od kosztów społecznych,
- c. występuje równowaga w sensie Pareto na rynku dóbr,
- d. koszty prywatne są większe od korzyści indywidualnych.

11. Zakłócenia występujące na rynkach (zawodność rynku) to:

- a. brak informacji,
- b. wielkość produkcji,
- c. preferencje społeczne,
- d. wszystkie powyższe.

12. Które z poniższych zjawisk uznasz za efekty zewnętrzne:

- a. Elektrownia Pomorzany emituje do atmosfery ok. 120 t. dwutlenku węgla rocznie,
- b. elektrownia Dolna Odra wypuszcza do Odry oczyszczone i podgrzane wody,
- c. Stocznia Szczecińska sponсорuje Domy Dziecka wydając na ten cel ok. 100 mln rocznie,
- d. Uniwersytet Szczeciński posiada przedszkole dla dzieci studentów,

13. Wariant alokacji dóbr w gospodarce nazywany pierwszy najlepszy (first best) oznacza, że:

- a. dokonuje się alokacja efektywna w sensie Pareto,
- b. dokonuje się alokacja efektywna tylko z punktu widzenia przedsiębiorstw,
- c. dokonuje się alokacja efektywna z punktu widzenia gospodarstw domowych,
- d. dokonuje się alokacja w taki sposób, że polepszenie korzyści co najmniej jednego podmiotu nie powoduje pogorszenia korzyści co najmniej jednego innego podmiotu.

14. Konsumpcja dóbr publicznych jest:

- a. niepodzielna,
- b. odpłatna w zależności od zużycia tych dóbr,

- c. zróżnicowana dla każdego z konsumentów,
- d. uzależniona od potrzeb ich nabywców.

15. Opodatkowując lub subwencjonując dobra, z którymi związane są efekty zewnętrzne państwo:

- a. ma na celu wyłącznie efekt budżetowy takich poczynań,
- b. usiłuje skłonić sektor prywatny do takich zachowań, jak gdyby uwzględniał on efekty zewnętrzne,
- c. dąży do alokacji zasobów efektywnej w sensie Pareto,
- d. eliminuje w ten sposób straty wynikające z nieefektywnej alokacji powodowanej zakłóceniem w postaci efektu zewnętrznego.

16. Wg liberalów, człowiek indywidualista, starając się "po cichu" obejść dobrowolną powinność opłaty, licząc równocześnie na możliwość korzystania z tego dobra, to człowiek:

- a. liczący na zyski bez kosztu,
- b. jeżdżący na gapę,
- c. starający się obniżyć koszty własne,
- d. wszystkie powyższe.

17. Rynek monopolu jest nieefektywny gdyż:

- a. koszty krańcowe = kosztom całkowitym,
- b. koszty krańcowe < użyteczności krańcowej,
- c. koszty krańcowe > użyteczności krańcowej,
- d. koszty krańcowe < użyteczności całkowitej.

18. Ceny w równowadze ogólnej ustalane są:

- a. przez przedsiębiorstwa na rynkach dóbr i usług,
- b. przez gospodarstwa domowe na rynkach czynników wytwórczych,
- c. przez poszczególne rynki z uwzględnieniem regulacji rządowych,
- d. przez mechanizmy rynkowe.

19. Efektywnie społeczna produkcja jest wyznaczana przez:

- a. $MSC=MPC$,
- b. $MSC=D$,
- c. $MSC>MPC$,
- d. $MSC>D$.

20. Ustalanie równowagi ogólnej zależy od:

- a. struktury rynków cząstkowych,
- b. zakresu działania rządu w gospodarce,
- c. wielkości negatywnych efektów zakłócających pracę rynków,
- d. wszystkie powyższe.

B. ZADANIA

I. WPROWADZENIE DO MIKROEKONOMII

1. Narysuj krzywą możliwości produkcyjnych dóbr A i B oraz zaznacz punkt X w którym gospodarka nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości, oraz zaznacz jak przesunie się KMP gdy:

- a. stanieją surowce do produkcji dobra B,
- b. odkryto nowe złoża surowców wykorzystywanych w produkcji dóbr A i B
- c. wynaleziono nową technologię produkcji dobra A,
- d. wzrosła efektywność w produkcji dobra A.
- e. zdrożają surowce do produkcji dobra A
- f. na skutek zdarzenia losowego uległa zniszczeniu część maszyn do produkcji dobra A
- g. zmienia się preferencje społeczeństwa
- h. na skutek wyższej dochodowości gałęzi A, napływa do niej kapitał
- i. na skutek niskiej dochodowości w gałęzi B, następuje odpływ kapitału do gałęzi A
- j. w badanej gospodarce występuje bezrobocie
- k. w badanej gospodarce zredukowano bezrobocie
- l. w poprzednim okresie nastąpił znaczący wzrost gospodarczy, skutkujący zwiększeniem inwestycji produkcyjnych w obu gałęziach produkcji.

2. Aktualnie pracujesz na etacie menedżerskim w państwowej firmie z wynagrodzeniem miesięcznym 880 zł. Dodatkowo posiadasz oszczędności -100.000 zł ulokowane na lokacie rocznej z oprocentowaniem 22 % rocznie. Znudzony pracą etatową, analizujesz możliwość podjęcia prywatnej działalności gospodarczej. Wstępna diagnoza sytuacji, pozwala przypuszczać, że rentowność planowanego biznesu wyniesie 37% rocznie. Dokonaj właściwej decyzji, porównując w każdym z wariantów korzyści i koszty alternatywne decyzji.

3. Stoisz przed podjęciem decyzji co do zainwestowania zaoszczędzonych 20.000 zł analizujesz następujące warianty:

- I. wariant to inwestycja w akcje przedsiębiorstw.
- II. wariant to lokata roczna w banku państwowym przy oprocentowaniu rocznym 12 %.
- III. wariant to udzielenie pożyczki znajomym na 10 % w skali rocznej
- IV wariant to lokata w obligacje Skarbu Państwa.

Określ koszty alternatywne Twojej inwestycji w poszczególnych wariantach. Jak uważasz, które rozwiązanie jest obecnie najbardziej opłacalne.

4. Wykorzystując w pełni swe możliwości firma AVA może wytworzyć określone ilości dobra X i dobra Y zaznaczone w tabeli jako kolejne możliwe kombinacje. Odpowiedz jaki jest koszt alternatywny powiększania produkcji każdego z dóbr w poniższych kombinacjach. Wyniki wpisz do tabeli.

- a. Zaznacz na wykresie granicę możliwości produkcyjnych.
- b. W jakiej sytuacji firma będzie mogła wytworzyć 25 jednostek dobra X i 15 jednostek dobra Y? Zaznacz tę kombinację na wykresie.
- c. Z czym wiąże się wyprodukowanie 5 jednostek dobra X i 22 jednostek dobra Y.

		Koszt altern. powiększenia produkcji	
Dobro X	Dobro Y	dobra X	dobra Y
0	33		
7	30		
13	26		
18	21		
22	15		
25	8		
27	0		

5. Wyznacz graficznie granicę możliwości produkcyjnych dla studenta, który określoną ilość godzin (przez kilka dni) na przygotowanie się do dwóch egzaminów, które będzie zdawał w tym samym dniu. Ustal (w godzinach) koszt alternatywny powiększania ilości czasu przeznaczanego na przygotowanie się do egzaminu z mikroekonomii na podstawie tabeli poniżej.

Godziny przeznaczone na naukę mikroekonomii	Godziny przeznaczone na naukę innego przedmiotu	Koszt alternatywny
0	40	
5	35	
11	29	
18	22	
27	13	
40	0	

- Zaznacz na wykresie granice możliwości produkcyjnych?
- Jak zaznaczyć na wykresie kombinację, w której student nie będzie się w ogóle uczył, tylko przeznaczy ten czas na inne zajęcia? Jakie odniesienie do "możliwości produkcyjnych" studenta ma taka kombinacja?
- Czy jest możliwe przeznaczenie 20 godzin na naukę mikroekonomii i 25 na naukę innego przedmiotu? Gdzie na wykresie znajdzie się powyższa kombinacja?

II. MECHANIZM RYNKOWY

- Równowaga na rynku pomarańczy została jednocześnie zmieniona przez dwa czynniki:
 - wzrost popytu na sezonowe owoce (np. truskawki),
 - wzrost cen na importowane owoce cytrusowe.
 Co możesz powiedzieć o nowej sytuacji na danym rynku ?
- Na dwóch wykresach dotyczących dwóch dóbr substytucyjnych magnetofonowych i płyt kompaktowych (CD) wskaż:
 - zmiany, jakie spowoduje technologiczny postęp, związany ze spadkiem kosztów w dziedzinie produkcji płyt kompaktowych;
 - jak zmiany na rynku CD wpłyną na rynek kaset magnetofonowych.
- Oszacuj wielkość luki popytowej po wprowadzeniu ceny urzędowej na poziomie 7 zł, jeżeli: $D=40-5P$ i $S=5+3P$.

4. Funkcje popytu i podaży na rynku cudaków kształtują się następująco: $D=150-20P$ i $S=10P$:
- ustal parametry stanu równowagi,
 - jakie zmiany w cenie równowagi wystąpią na rynku "cudaków" jeżeli rząd wprowadzi cenę urzędową na poziomie 4 zł;
 - określ jaki charakter ma taka cena i dla jakich celów mogła być wprowadzona
 - ustal poziom ceny zaporowej,
 - oszacuj cenę, przy której producent dostarczy 60 szt. "cudaków",
 - jaką cenę powinien zaoferować producent "cudaków", żeby poziom sprzedaży wyniósł 90 szt.
 - oblicz współczynnik elastyczności cenowej popytu na "cudaki" zakładając, że cena wzrosła z poziomu równowagi do $P=6$, określ jaki to popyt,
 - na podstawie interpretacji wskaźnika elastyczności, przygotuj strategię cenową dla producenta "cudaków",
 - określ cenę przy której przychód ze sprzedaży będzie maksymalny,
 - co się stanie z krzywą podaży, ceną i ilością równowagi, jeżeli rząd nałoży podatek na "cudaki" w wysokości 10 %,
 - po wzroście cen "mixów" (będących substytutem "cudaków") popyt na "cudaków" wzrósł i teraz funkcja popytu wynosi: $D=f(P)=180-20P$; oblicz nową cenę równowagi i ilość równowagi,
 - wzrost kosztów produkcji "cudaków" spowodował zmianę funkcji podaży na $S=5P$; oblicz nową cenę i ilość równowagi,
5. Analitycy firmy WEDEL oszacowali wskaźnik elastyczności cenowej na czekoladę twardą na poziomie 1,22. Po podwyżce ceny zaważono redukcję sprzedaży z 100 ton tygodniowo do 80 ton. Ustal o ile procent wzrosła cena.
6. Ile będzie wynosił wskaźnik elastyczności dochodowej popytu i jaki będzie to popyt na kolorowe telewizory jeśli wzrostowi zarobków o 50 % towarzyszyło zwiększenie zakupów telewizorów z 1200 do 3000 szt. miesięcznie?
7. Jeżeli elastyczność cenowa popytu wynosi 0.8 a cena wzrosła o 10% to o ile spadnie\wzrośnie popyt ?
8. Oszacuj wskaźnik elastyczności cenowej podaży na gumę do żucia "Wrigleys" jeżeli po wzroście ceny z 10 zł do 12 zł oferowana na rynku ilość gum wzrosła z 100.000 szt. do 110.000 szt. Jaka jest to podaż?
9. Oszacuj wskaźnik elastyczności krzyżowej dla towarów A i B, jeżeli po spadku ceny A z 1000 zł do 800 zł popyt na B wzrósł ze 100 szt. do 200 szt. tygodniowo. Zinterpretuj wynik.
10. Oszacuj wskaźnik E_{pd} na Prince Polo jeżeli po wzroście ceny na te wafelki o 25% zakupy ich spadły z 1250 do 1100 sztuk. Określ jak zmienia się przychody sklepu sprzedającego Prince polo, jeżeli cena pierwotna wynosiła 1,2 zł oraz jaka dalszą strategię w stosunku do tych wafelków powinien stosować sklep.
11. Spadek cen konfitur śliwkowych z 2,2 zł do 1,5 zł za słoik spowodował wzrost wypieku pączków z tą konfiturą z 3000 sztuk do 5000 sztuk dziennie. Oblicz współczynnik elastyczności popytu i określ, jaki to popyt.

12. W czerwcu w sklepach Agryfu 1 kg szynki kosztował 13 zł i sprzedano jej 50 kg. We wrześniu cena szynki wzrosła o 3 zł za 1 kg. Wskaźnik elastyczności cenowej popytu na szynkę wynosi 1,3. Ustal przychody sklepu przed i po podwyżce ceny.

13. W styczniu 25 dag paczka kawy MK CAFE kosztowała 4,5 zł i sprzedawano jej tygodniowo 500 paczek. W czerwcu cena za taką paczkę kawy wzrosła do 6 zł. Wskaźnik elastyczności popytu na tą kawę wynosi 1,1. Ustal przychody sklepu przed i po podwyżce ceny.

14. Wiedząc, że wskaźnik elastyczności cenowej popytu na piwo krajowe wynosi 0,5, określ jakie musiały nastąpić zmiany w cenie skoro wielkość sprzedaży w skali jednej hurtowni piwa wzrosła z 1000 butelek dziennie do 1200.

15. Wzrost przeciętnych stypendiów studenckich z 400 do 600 zł miesięcznie wpłynął na ograniczenie zakupów paluszków solonych z 4 do 3 paczek na imprezę. Oblicz jaka jest elastyczność dochodowa popytu i podaj co wywołało takie postępowanie?

16. Zwiększenie ceny zwykłych ołówków z 10 tys. do 50 tys. zł za 1 sztukę spowodowało zmniejszenie zakupów temperówek do tych ołówków z 10 do 4 sztuk w ciągu tygodnia. Oblicz wskaźnik elastyczności popytu i określ rodzaj elastyczności.

17. W tabeli zobrazowano zmiany wielkości popytu konsumentów na określone czasopismo przy zmianie jego ceny. Wyjaśnij, jak kształtuje się elastyczność popytu w poszczególnych przedziałach cenowych wykorzystując zależność pomiędzy ceną a obliczonymi przez siebie wydatkami konsumentów.

Cena	Wielkość popytu	Wydatki konsumentów	Elastyczność popytu
20	500		
25	400		
30	300		
35	200		
40	100		
45	90		

III. TEORIA WYBORU KONSUMENTA

1. Przedstaw graficznie jak zmieni się położenie linii budżetu gospodarstwa domowego nabywającego stałą kombinację dóbr X i Y po zmianie dochodu konsumentckiego z 200 do 360 zł i zmianie ceny dobra. Ceny dóbr przedstawia poniższe zestawienie

- $P_{x0}=4$; $P_{x1}=4$.
- $P_{y0}=1$; $P_{y1}=2$.

2. Wskaż, który z trzech szeregów użyteczności całkowitej dla rosnącej liczby par butów w tabeli poniżej ilustruje prawo malejącej użyteczności krańcowej:

- 200, 300, 500, 800, 1150.
- 150, 250, 350, 450, 550.
- 300, 450, 565, 670, 750.

3. Zosia lubi pić w czasie upałów Coca Colę i Sprite. Uzyskuje z ich picia użyteczność całkowitą podaną w tabeli.

Q	TU _{CC}	TU _S
1	30	15
2	55	25
3	75	32
4	90	37
5	95	40

Podaj ile puszek Coca Coli i Sprite będzie piła Zosia gdy przeznaczy na ich zakup 7,5 zł. na dzień. Cena 1 puszki Coca Coli wynosi 2 zł. a Sprite 1,5 zł. Oblicz jaką wartość użyteczności całkowitej uzyska Zosia.

4. Całkowita użyteczność z picia kolejnych butelek piwa Budweiser i Foster przez Kowalskiego tych trunków podana jest w tabeli:

Q	1	2	3	4	5
TU _{Budweiser}	17,5	32,5	42,5	47,5	50
TU _{Foster}	27	51	66	75	81

W tygodniu może przeznaczyć na zakup obu gatunków piwa 25 zł. Cena 1 butelki Budweisera wynosi 2,50 zł. a Fostera - 3 zł. Oblicz ile butelek każdego z gatunków piwa powinien konsumować Kowalski z punktu widzenia maksymalizacji użyteczności.

5. Tabela prezentuje użyteczności 3 dóbr: pomarańczy, mandarynek i kiwi. Na podstawie danych dokonaj wyboru maksymalizującego twoją użyteczność, przy założeniu, że dysponujesz budżetem w wysokości 10 zł.

Ilość dóbr	TU pomar.	TU mandar.	TU kiwi
1	2	3	2
2	3,5	5	3,5
3	4,5	6	4
cena w zł	1	2	1,5

6. Na podstawie danych zawartych w tabeli oraz uwzględniając, że ceny dóbr wynoszą : A - 2 zł, B - 5 zł, C - 4 zł, a konsument może wydać na zakupy 29 zł., rozwiąż następujące problemy:

- jakie są krańcowe użyteczności (do złotówki) dla poszczególnych ilości dóbr,
- jaką ilość dóbr A,B i C zakupi konsument maksymalizujący swoją użyteczność,
- ile wyniesie jego użyteczność całkowita,

ilość	MU _A	MU _A /P _A	MU _B	MU _B /P _B	MU _C	MU _C /P _C
1	10		19		21	
2	8		17		12	
3	6		15		11	
4	4		14		10	
5	2		13		9	

7. Konsument może nabyć dwa dobra, dobro A i dobro B przy ich cenie wynoszącej A - 8 zł, B - 6 zł. Równanie budżetu konsumenta jest następujące: $Y = 8A + 6B$, do wydania ma zaś 120 zł. Jego preferencja dotyczące zakupu dóbr A i B są następujące:

A	16	12	8	5	2
B	4	5	6	10	12

Wykreśl krzywą obojętności, linie budżetu oraz określ ile wynosi optimum konsumenta.

8. Franek lubi paluszki i krakersy (do piwa), Jego tygodniowy budżet. na ten cel wynosi 18 zł przy cenach paluszków 2 zł i krakersów 3 zł za paczkę. Jego preferencje w tym zakresie przedstawiają się następująco:

paluszki	2	3	5	7	10
krakersy	6	4	3	2	1

- wyznacz kombinacje zakupów satysfakcjonującą Franka,
- przedstaw punkt optimum konsumenta na wykresie,
- napisz równanie budżetu Franka.

IV. TEORIA WYBORU FIRMY

1. Przedstaw graficznie jak zmieni się położenie izokoszty, jeżeli przy stałym poziomie kosztów $TC=240$ zł zmieniły się ceny czynników wytwórczych. Zmianę cen przedstawia poniższe zestawienie:

- $PL_0 = 10$; $PL_1 = 12$;
- $PK_0 = 6$; $PK_1 = 4$.

2. Krótkookresowa funkcja produkcji firmy MOTOR ma postać: $TP=20L_2 - 3L_3$ (L-jednostki pracy):

- oblicz i przedstaw w tabeli wielkość produktu całkowitego, produktu przeciętnego i krańcowego dla 1-6 pracowników,
- oblicz wielkość zysku firmy dla każdego poziomu zatrudnienia (1-6), jeżeli cena produktu $P=2$ zł, $TFC=1200$, oraz TVC obejmujące tylko koszty zatrudnienia zależą od aktualnej stawki płac, tj. $w=150$.

3. Firma "MCFit" produkuje dwa rodzaje kalendarzy - notesowe i ścienne. Wiedząc, że $TFC=200$ na podstawie poniższych danych zawartych w tabeli określ:

Kalendarz	Q	P	AVC
notes	100	20	15
ścienny	300	10	7

- czy ich produkcja jest opłacalna.
- który produkt jest najbardziej opłacalny.

4. Firma "MCMR" produkuje trzy rodzaje zeszytów - 32,64 i 100 kartkowe. Dodaj odpowiednie kolumny w tabeli dla określenia na podstawie danych ($TFC=300$):

Zeszyty	Q	P	AVC
32-kartkowe	100	20	15
64-kartkowe	300	10	8
100-kartkowe	200	15	10

- czy ich produkcja jest opłacalna
- który produkt jest najbardziej opłacalny.

5. Poniższa tabela przedstawia elementy kalkulacji opłacalności produkcji poszczególnych dóbr w portfelu produkcyjnym przedsiębiorstwa "BANKRUT":

Prod.	P	Q	TFC	ATC	AVC	TR
I	100		100		50	2000
II	45	100	500	25		
III	50			70	60	1000

- dodaj odpowiednie kolumny do tabeli i uzupełnij ją.
- określ czy produkcja jest opłacalna,
- który produkt jest najbardziej opłacalny.

7. Na podstawie poniższego rachunku kosztów dokonaj pogrupowania kosztów i oblicz dla poszczególnych wielkości produkcji następujące koszty: TC, TFC, TVC, ATC, AFC, AVC i MC.

1	2	3	4	5	6	7
0	200	45	0	0	0	4
10	200	45	12	10	20	4
20	200	45	15	15	22	4
30	200	45	20	20	30	4
40	200	45	30	25	39	4
50	200	45	40	30	50	4

Objaśnienia do tabeli:

- wielkość produkcji
- czynsz dzierżawny za wynajem hali produkcyjnej
- amortyzacja maszyn i urządzeń
- koszty zużycia energii elektrycznej
- koszty zużycia surowców i materiałów
- płace i ubezpieczenia społeczne
- koszty administracji i nadzoru
- składka ubezpieczenia majątkowego

8. Uzupełnij poniższy rachunek wyników dla firmy "WIELKA NADZIEJA" (oszacuj zysk księgowy). Jaki jest zysk ekonomiczny dla tego przedsiębiorstwa, jeżeli aktualna stopa oprocentowania kapitału wynosi 22 %, a podatek dochodowy 40 %.

a. wartość kapitału	5.000 zł
b. wartość sprzedaży	9.000 zł
c. koszty własne	6500 zł
d. zysk brutto	
e. podatek dochodowy	
f. zysk netto	
g. koszt alternatywny	
h. zysk ekonomiczny	

9. Oszacuj poziom zmiennych kosztów całkowitych firmy "ZDRADA" jeżeli: $MR=10$, $Q=120$, $? =200$, $AFC=3$, $TVC=.....$

10. Ustal poziom całkowitych kosztów stałych i wielkości produkcji, jeżeli: Zysk cał. = 240, $TR=500$, $ATC=4$, $TVC=195$, $TFC =.....$, $Q =$

11. Ustal poziom maksymalnego zysku jednostkowego, jeżeli: $P=180$ $TC=120$ $AVC=20$ $TVC=100$.

12. Oszacuj wysokość przeciętnych kosztów stałych firmy PAOLA, jeżeli: $P=30$, $TR=1500$, Zysk jedn=12, $TVC=600$.

13. Ustal poziom przeciętnego kosztu zmiennego w firmie BANKRUT, jeżeli: $P=150$, $ATC=15$, $TC=540$, $TFC=40$.

14. Firma PENMAKER produkuje długopisy. Jej miesięczna sprzedaż wynosi przeciętnie 10.000 sztuk. Oblicz jaki jest zysk jednostkowy ze sprzedaży 1 długopisu, jeżeli: $P=2$, $TFC=5000$, $AVC=1$.

15. Ustal poziom całkowitych kosztów zmiennych firmy, jeżeli: zysk cał. = 100, $TR=150$, $TFC=25$, $ATC=2$.

16. Ustal poziom przychodów całkowitych oraz poziom produkcji firmy, jeżeli: $P=12$, zysk cał.= -150, $TVC=490$, $TC=510$.

17. Ustal poziom zysku jednostkowego i kosztów stałych w firmie jeżeli: $P=180$, $TC=216$, $AVC=30$, $TVC=180$.

18. Oszacuj poziom przeciętnych kosztów całkowitych oraz całkowitych kosztów stałych firmy, jeżeli: $P=30$, $TR=3600$, $AVC=20$, Zysk=800.

V. STRUKTURY RYNKOWE

1. Tabele przedstawiają miesięczny popyt rynkowy na puszkę tuńczyka a także marginalne i przeciętne koszty produkcji puszki tuńczyka dla każdej z doskonale konkurencyjnych firm

cena	5	4,5	4	3,5	3	2,5	2,0	1,5
ilość	100	200	300	400	500	600	700	800

TP	10	20	25	30	50	60
MC	1	2	3	4	5	6
ATC	2,5	2	2,5	3	3,5	4

Rynkowa cena równowagi za jedną puszkę tuńczyka wynosi 4. Określ:

- ile identycznych firm może produkować puszki
- ile wynosi zysk firmy
- ile będzie firm identycznych produkowało w punkcie równowagi długookresowej

2. Na rynku kaloszy dominuje trzech producentów zajmujących 95 % rynku: Polbut, Kalosz SA oraz GUMBit SA. Na podstawie danych odpowiedz na podane pytania:

Firma	Q	P	TR	ATC	TC	Zysk
Polbut	18000	20		12		
Kalosz SA	6000	20		14		
GUMBit SA	4500	20		13		

- Jaka jest to struktura rynku ?
- Jakie zyski osiągają trzy firmy, która z nich zarabia najwięcej, dlaczego ?
- Jakie są udziały każdej z firm ?
- Co stanie się na rynku kaloszy jeśli firma GUMBit SA obniży cenę swoich produktów do 18 zł, ile będzie sprzedawać wówczas swoich produktów, jeśli E_{pd} kaloszy=2.

3. Na podstawie informacji o popycie rynkowym na przeloty liniami PLL LOT monopolizującymi trasę Warszawa - Poznań, wykreśl odpowiednie krzywe i ustal poziom zysku całkowitego monopolisty.

P	Q	TR	MR	ATC	MC
100	100			180	200
120	80			160	180
140	60			140	140
160	40			150	100
180	20			180	80
200	0			200	60

4. Wykorzystując dane z poniższej tabeli rozważ jaki jest poziom produkcji zapewniający maksymalny zysk, jeżeli cena produktu wynosi 40, a koszty stałe wynoszą $TFC=55000$.

Q	TFC	TVC	TC	MC	ATC	AVC	TR	Zysk
0	55000		55000					
1000	55000		85000					
2000	55000		110000					
3000	55000		130000					
4000	55000		160000					
5000	55000		210000					
6000	55000		270000					

5. Na podstawie informacji podanych w poniższej tabeli, dotyczących firmy wolnokonkurencyjnej OPTIMA:

Q	P	TC
34	10	480
33	10	280
29	10	160
22	10	90
12	10	40
0	10	30

- oblicz dla każdego poziomu produkcji wielkości niezbędne do określenia zysku.
- ustal wielkość produkcji maksymalizującą zysk firmy/minimalizującą straty; ile wynosi ów zysk/strata.
- odpowiedz czego firma powinna spodziewać się w długim okresie. Dlaczego ?

6. Na podstawie poniższych informacji ustal politykę niedoskonałej dyskryminacji, jeżeli znane są warunki popytowe w poszczególnych segmentach rynku. Przedstaw graficznie kolejne kroki analizy.

SEGMENT A

Q	0	1	2	3	4	5	6
P	16	14	12	10	9	8	7
TC	2	5	9	14	20	28	38

SEGMENT B

Q	0	1	2	3	4	5	6
P	12	10	8	7	6	5	4
TC	2	5	9	14	20	28	38

7. Jaki typ reprezentują poniższe macierze, określ strategię jakie przyjmą poszczególne firmy.

Strategie	Strategia V	Strategia Z
Strategia X	400,400	300,200
Strategia Y	200,200	150,100

Strategie	Strategia V	Strategia Z
Strategia X	200,200	150,150
Strategia Y	150,150	100,200

Strategie	Strategia V	Strategia Z
Strategia X	300,300	150,400
Strategia Y	400,150	100,100

Strategie	Strategia V	Strategia Z
Strategia X	0,0	0,-100
Strategia Y	100,0	-100,300

VI. RYNKI CZYNNIKÓW WYTWÓRCZYCH

1. Koszt zatrudnienia jednego pracownika na rynku konkurencyjnym kształtuje się w wysokości 10 zł/godz. 9 pracowników wytwarza produkt wartości 180 zł., 10 pracow. wytwarza produkt wartości 196 zł., 11 pracow. wytwarza produkt wartości 206 zł., a 12 pracow. wytwarza produkt wartości 215 zł.

a. oblicz wartość produktu krańcowego dla 9-tego pracow., 10-go pracow., 11-go pracow., 12-go pracow.

b. ustal ilość pracowników, która będzie maksymalizowała zysk

2. Ilu pracowników zatrudni firma Hot-Dog jeśli jej funkcja popytu na pracę jest następująca $QD=220-3W$, zaś funkcja podaży pracy określona jest jako $QS=20+5W$.

3. Na podstawie poniższych informacji ustal jaki powinien być poziom zatrudnienia w warunkach:

a. rynku wolnokonkurencyjnego

b. monopsonu pracy

L	W	MP	P
10	100	18	10
20	120	16	10
30	150	15	10
40	200	10	10
50	280	8	10

4. Na podstawie poniższych danych dokonaj kalkulacji optymalnego poziomu zatrudnienia dla producenta wolnokonkurencyjnego, jeżeli godzinowa stawka płac wynosi 11 zł i cena jednostkowa produktu wynosi 1 zł.

Liczba pracowników	1	2	3	4	5
TP/h	20	38	53	62	70

5. Mając dane dotyczące firmy działającej w sytuacji monopsonu, zawarte w poniższej tabeli:

L	TR	W	TCL	MCL	MRP
0	0	0			
1	190	100			
2	370	110			
3	540	120			
4	700	130			
5	840	140			
6	960	150			
7	1060	160			

a. oblicz całkowity i krańcowy koszt pracy.

b. wykreśl krzywą podaży pracy i krzywą krańcowego kosztu pracy.

c. mając daną krzywą popytu na pracę określ poziom zatrudnienia i stawek płac w sytuacji monopsonu oraz konkurencyjnego rynku pracy.

6. Działająca na doskonale konkurencyjnym rynku pracy firma fryzjerska świadczy usługę strzyżenia włosów w cenie 6 zł i płaci zatrudnionym u siebie pracownikom 42 zł za dzień pracy. Uzupełniając tabelę odpowiedz, jaki koszt całkowity poniesie firma zatrudniająca od 1-5 fryzjerów i jakie będą wtedy całkowite przychody ze sprzedaży. Ilu pracowników powinna zatrudniać firma ?

l.fryzjerów	TP	P	MP	TR	TC	MRP
1	40	6				
2	62	6				
3	76	6				
4	84	6				
5	88	6				

7. Państwo Kowalscy ulokowali swoje oszczędności - 30.000 zł. na rachunku terminowym w banku prywatnym DUSIGROSZ. Po roku bank naliczył Kowalskim należne odsetki i aktualnie stan ich konta wynosi 36.000 zł. Stopa inflacji w poprzedzającym roku wynosiła 10 %.

- Jaka jest nominalna stopa procentowa oferowana przez bank DUSIGROSZ
- Jaka jest rynkowa stopa procentowa oferowana przez bank DUSIGROSZ
- Jaka jest realna stopa procentowa oferowana przez bank DUSIGROSZ
- Czy Kowalscy kierując się zasadą maksymalizacji korzyści powinni powtórzyć swoją lokatę, jeżeli bank DUSIGROSZ nie zmienił oprocentowania, a szacowana stopa inflacji na rok następny wynosi 14 %
- Jaka byłaby odpowiedź w punkcie d jeżeli szacowana stopa inflacji wyniesie 22 %.